

Electro Radio Mercur

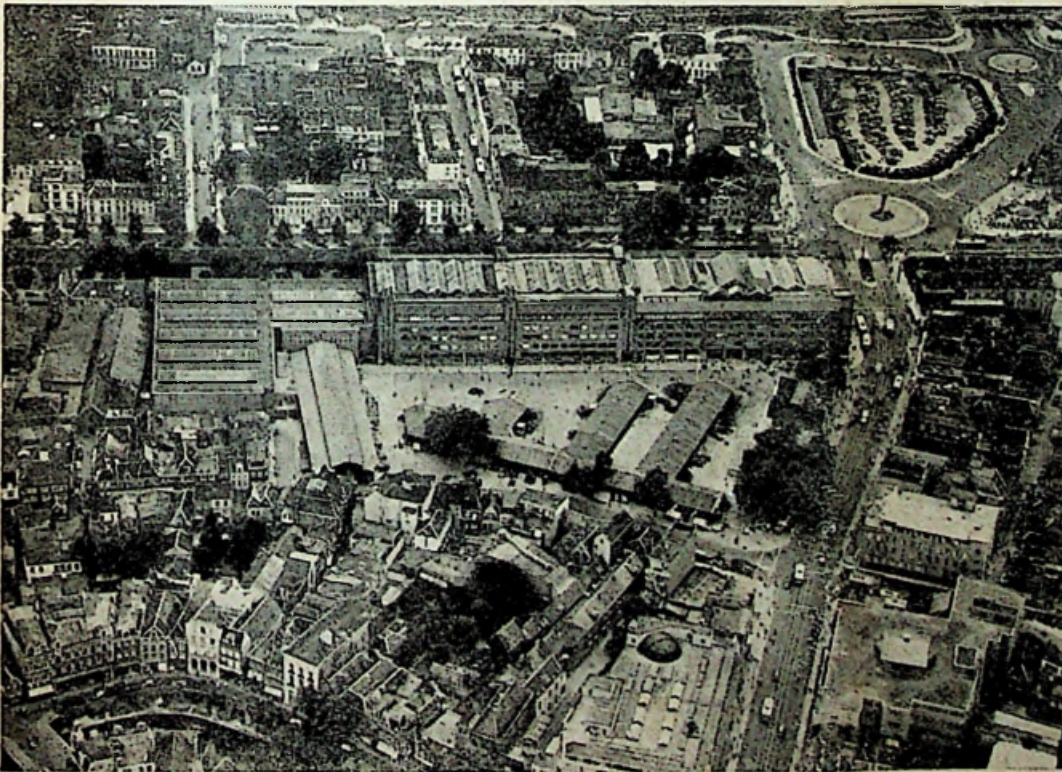
Technisch commercieel vakblad

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR:

- Electrotechnische installateurs
- Handelaren in elektrische verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

7 APRIL 1951
6e JAARGANG Nr. **142**

2e Jaarbeursnummer

Deze fraaie foto, genomen vanuit een vliegtuig, geeft een beeld van het Utrechtse Vredenburg en omgeving, het kloppend hart van de stad, welke in deze dagen de meeste belangstelling van handel en nijverheid geniet

VIR

GLOEILAMPEN

**FB-BUISLAMPEN EN ARMATUREN
KOUDE-CATHODE BUIZEN
NEON-VERLICHTING**

Uitvoerige inlichtingen en verlichtings-
adviezen gaarne op aanvraag

JAARBEURS: STANDS 1141/1143 VREDENBURG

N.V. Vereenigde Industrieën Rotterdam
v/h Ph. Verhagen & Zoon
ROTTERDAM

Verzuimt bij Uw bezoek
aan de Jaarbeurs
niet het

Pavillon

des Nations

(Internationaal Paviljoen)

op het Vreeburg te bezoeken

U vindt daar op

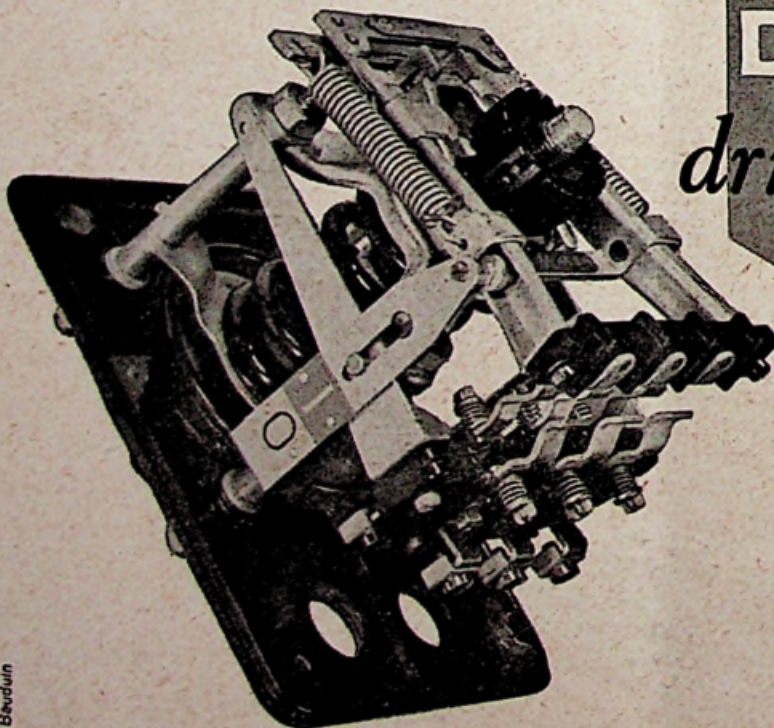
Stand 707

de Luxemburgse afdeling,
de nieuwste elektronische apparaten
(versterkers, band-opname apparaat
enz.)

der firma Ducal Radio Electronics
te Luxemburg

De vertegenwoordigers voor Nederland:

N.V. Ingenieursbureau Connector
Amsterdam (C) Prinsengracht 634 Telef. 34088

DM drukschakelaar

reageert op drukverandering van water of lucht.

De aangewezen schakelaar voor het
automatisch in- en uitschakelen van
motoren, die pompen of compres-
soren aandrijven. Schakelt met een
krachtige momentbeweging. Druip-
waterdichte uitvoering met metalen
kap. Kan staand of hangend gemon-
teerd worden.

Bauduin

VAN WIJK & VISSER

G E L D E R M A L S E N

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 5,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

Middenstandsbedrijfspannen II

Kan kleinbedrijf nieuwbouw zelf financieren?

door Drs. J. D. G. Poldermans

Globaal genomen is één vijfde der exploitanten van middenstandsbedrijven eigenaar van het pand, waarin zij hun zaken drijven. Onder dat deel der middenstanders zullen velen zelf voor de moeilijkheden worden geplaatst, verbonden aan herbouw van door oorlogsgeweld verwoeste opstallen of aan nieuwbouw. Deze moeilijkheden zijn onder de huidige omstandigheden nog altijd zeer groot en zullen naar te vrezen valt, eer toedan afnemen.

Geldelijke moeilijkheden

Welke zijn de hindernissen, welke moeten worden genomen? Uit de resultaten van een onlangs ingestelde enquête bij de Kamers van Koophandel en Fabrieken is wel gebleken, dat de deskundigen van deze, in nauwe aanraking met het bedrijfsleven komende, instellingen praktisch unaniem van oordeel zijn, dat de bouw van bedrijfspannen vrijwel uitsluitend geremd wordt door financiële factoren. De bouwkosten zijn sedert 1940 tot het drie- à viervoudige gestegen. Sedert de aanvang der gebeurtenissen op Korea heeft deze stijging nog ernstiger vormen aangenomen.

Naar bekend mag worden verondersteld, zijn de huurprijzen in het algemeen gefixeerd op het huurpeil van 1940, vermeerderd met 15%. Ingeval van nieuw- of herbouw mogen de huren ten hoogste 30% liggen boven dat peil voor overeenkomstige bestaande panden, wil men althans voor overheidssubsidie in aanmerking komen.

Het is duidelijk, dat bij een dergelijke begrenzing van de toelaatbare stijging van de huur slechts een gedeelte der bouwkosten rendabel kan zijn. Er is dus wat men noemt een onrendabele top. Deze onrendabele top is oorzakelijk, dat de klassieke methode van bouwfinanciering faalt: de hypotheek-

banken achten het te riskant bouwcredieten te verstrekken tot een aanmerkelijk gedeelte der zeer hoge bouwkosten en deze na voltooiing van het pand om te zetten in een hypotheecaire geldlening.

In geval van nood kunnen zij nl. bij executie slechts de exploitatiewaarde als opbrengst verwachten.

Wat doet de overheid?

Het bovenstaande is voor de overheid aanleiding geweest ten behoeve van de woningbouw -welke uit sociale en ook uit economische overwegingen (geen industrialisatie zonder arbeiderswoningen!) tot dusver prioriteit nummer één genoten heeft- regelingen te treffen ter overbrugging van de spanning tussen rendabele waarde en bouwsom.

Voorzover er sprake was van herbouw, heeft men ook bij de bouw van kleinere bedrijfspannen van bovenbedoelde van overheidswege getroffen regeling kunnen profiteren. Deze regeling is thans vervat in de Wet op de Materiële Oorlogsschaden 1950 (Staatsblad K 31 van 9 Februari 1950). De verlening van financiële tegemoetkomingen op grond van deze wet verloopt echter nog niet over de gehele linie even vlot, omdat de Minister van Financiën voorshands gereserveerd is met de betrekking tot de afkondiging van de desbetreffende uitvoeringsbeschikkingen. Deze aarzeling is wel begrijpelijk, gezien de enorme bedragen welke met de financiering van de herbouw zijn gemoeid. De zwaarte van de uit de herbouwfinanciering voortvloeiende last is ook oorzaak, dat geen overeenkomstige regeling meer bestaat voor de nieuwbouw van winkels, werkplaatsen en opslagruimten, enz. Men heeft dit ook wel eens willen motiveren met de rede-

nering, dat het bedrijfsleven in staat gebracht kan worden de voor de nieuwbouw benodigde gelden zelf te fourneren. Of deze redenering ook voor de kleine bedrijven steekhoudend is, valt in elk geval sterk te betwijfelen.

„Selfhelp” moet uitkomst brengen!

De uit de herbewapening voortvloeiende budgetaire consequenties zullen ongetwijfeld teweeg brengen, dat men op het stuk van de nieuwbouwfinanciering van bedrijfspannen van de overheid minder verwachten kan dan ooit. „Selfhelp” zal bouwlustige ondernemers in de middenstandssector derhalve uitkomst moeten brengen.

Welke vorm moet deze eigen hulp aannemen? In de eerste plaats zal men trachten middelen te vinden door de vanouds bekende zgn. interne financiering. Is deze niet toereikend, dan zou men een beroep moeten kunnen doen op een waarborgfonds, in het leven geroepen door de bedrijfs-genoten in de betrokken branche. Over deze fondsvorming volgt hieronder meer. Voorts zal men zijn kracht moeten zoeken in samenwerking met anderen. Gezamenlijk bouwen is als regel beduidend goedkoper dan individueel bouwen. De verwezenlijking van plannen voor de bouw van winkelgalerijen zijn in enkele plaatsen mislukt. Te vrezen valt, dat te ver gaand individualisme bij de middenstanders aan deze mislukkingen niet vreemd is.

Voorbereiding van de herbouw

Ten behoeve van hen, die de herbouw van hun tengevolge van de oorlog verloren gegane bedrijfspannen alsnog ter hand willen nemen, volgen hieronder nog enkele meer technische opmerkingen.

De herbouw vraagt een enorme „papieren voorbereiding”. Van een zakenman mag worden verwacht, dat hij ook deze papieren voorbereiding goed organiseert. Daaraan ontbreekt nog wel eens wat, hetgeen vertraagde aanvang van de eigenlijke herbouw betekent, d.w.z. bij stijgende bouwkosten: geldverlies. Bij de keuze van een architect overtuige men zich tevoren ervan, dat deze behalve bouwkundig bekwaam, ook goed op de hoogte is van de financieel-organisatorische kant van de wederopbouw!

(Vervolg zie blz. 147).

LANGS DE STANDS

van de

VOORJAARSBEURS

door Ir. G. F. de Wit

Wanneer een journalist een bezoek aan de Jaarbeurs brengt, is hij er nog erger aan toe dan de drukste zakenman, want hij moet niet alleen letten op een groter aantal branches, dan welke zaak ook voert, maar bovendien is een zo groot aantal erkende en ons bekende firma's gesteld op een vermelding in de pers, dat het welhaast onmogelijk is van alle gesprekken een korte weergave te geven. Daar komt nog bij, dat sommige stands het op de eerste dag al zo druk hadden, dat wij geen tijd hadden op onze beurt te wachten. Wanneer een overigens bekende firma dus niet in dit verslag genoemd wordt, moet u maar aannemen, dat zij zo goede zaken maakten, dat zij juist de aandacht verdienen. Dit houdt natuurlijk niet in, dat de stands, die ons een uiteenzetting gaven, geen belangstelling van het publiek hadden; wij willen er zelfs met nadruk onze dankbaarheid over uitspreken, dat zovelen, ondanks de drukte, de tijd vonden ons te woord te staan.

Algemene stemming

Uit het voorgaande is al af te leiden, dat men ook op de Voorjaarsbeurs 1951 de naoorlogse traditie van overstelpende drukte, voortzet. Maar niet allen kijkers, er waren ook kopers, en zelfs voor een eerste dag vrij veel. Dit houdt, naar wij vrijwel met zekerheid kunnen zeggen, verband met de algemene economische toestand: steeds verder om zich heengrijpende schaarste en stijgende prijzen. Dit lokt natuurlijk tot kopen. Het kwam dan ook zelfs voor, dat standhouders mededeelden, dat zij abnormaal grote orders niet zouden accepteren.

Deze materiaalschaarste is er ook de oorzaak van, dat op deze beurs betrekkelijk weinig nieuws te zien was. De opmerking: „Hoe kan ik nu iets nieuws brengen, als ik niet weet, tegen welke prijs ik het kan leveren en als ik zelfs voor een levertijd niet kan instaan”, werd dan ook herhaalde malen gemaakt. Een betrouwbare grondstoffenvoorziening tegen vaste prijzen is ook wel het minimum, dat men voor een goed functionerend bedrijfsleven kan vergen. En daar ontbreekt op het ogenblik vrij veel aan. Dat de schaarste deze keer niet in de eerste plaats aan overheidsbemoeiing is te wijten, maar aan vraag en aanbod op de (vrije) buitenlandse markten, (die dan weer regeringsmaatregelen nodig maken), kan hier nauwelijks als troost gelden.

Wanneer wij zeggen, dat er betrekkelijk weinig nieuws op de Voorjaarsbeurs is, dan wordt natuurlijk niet bedoeld, dat een

bezoek aan de Beurs niet de moeite waard zou zijn, want ook oude constructies, of nieuwe merken van bekende toestellen, kunnen voor u de moeite waard zijn. Wij hebben ons echter zoveel mogelijk tot het werkelijk nieuwe te bepalen.

Nieuwtjes

Een van de belangrijkste nieuwtjes en voor zover ons bekend een wereldprimeur, is het antenne-filter, dat Arrow, Muiden op de 5de étage in Vredenburg (stand 5090) toont. Wij vestigen daarom speciaal de aandacht op deze stand, omdat men niet zo gauw een elektrische stand te midden van klompen e.d. verwacht. Dit is toe te schrijven aan het feit, dat het voor nieuwe exposanten zeer moeilijk is een plaats in het Jaarbeursgebouw te veroveren.

Het anti-storingsfilter, dat door Arrow werd gedemonstreerd, was werkelijk verrassend. Door een eenvoudige uitvinding, waarvoor zowel in Binnen- als Buitenland octrooi is aangevraagd is het deze firma nl. gelukt, de storing, die afkomstig is van elektrische toestellen, zo sterk te verminderen, dat zij practisch onhoorbaar wordt. Omdat radio-handelaren, die middenin een „bebouwde kom” zijn gevestigd, vaak niet eens de kwaliteit van hun toestellen kunnen demonstreren door de vele storingen, lijkt ons dit filter zeker enige aandacht waard.

A.C.E.C., Charleroi (vertegenw. Frowijn, Apeldoorn) is één van de grote firma's die, als Benelux er eenmaal zal zijn, ook voor Nederland van groot belang kan worden.

Zij toonde, naast vele bekende toestellen radio's die voorzien zijn van magnetisch bandopnametoestel, waardoor men te gelijkertijd kan luisteren en de opname vast leggen; een dictafoon, die de opname maakt op een vouwbaar magnetiseerbaar blad en een buitenshuis fluorescentie-verlichting die nu in Charleroi veel is toegepast.

Rudof Blik, N.V., 's Gravenhage, toonde dat zijn stofzuigermotoren ook onder (gedestilleerd) water kunnen werken, wat wel als een bewijs voor degelijkheid kan worden opgevat.

Op gebied van stofzuigers was, naast de van ouds bekende modellen, verder een Fridor stofzuiger te zien met speciale drukhefboom om de stofzak er uit te halen. Ook had deze stofzuiger een nieuwe slangkoppeling, waarbij men de slang gewoon insteekt en hem door draaien weer kan losmaken.

Nilfisk, 's Gravenhage, heeft nog altijd zijn doelmatige oplossing voor het stofzakprobleem in de vorm van een voorraadbuis, waar de zak in hangt.

Thabur, 's Gravenhage, toonde de G.E.C. klopp- zuig en veegmachine, terwijl de Excelsior stofzuiger te gebruiken bleek als compressor voor een verfspuit. Verder toonde dit merk een stofzuiger met regelbaar toerental.

Vloerwrijvers waren er in vele variaties, terwijl ook de meeste stofzuigers thans geschikt zijn om het stof tot onder de laagste meubels weg te zuigen.

Verlichtingsartikelen waren ook rijkelijk op de Beurs vertegenwoordigd.

N.V. Heco, Frans Hamers, Amsterdam, toonde een balon, die zodanig aan het plafond bevestigd kan worden, dat geen bakelieten ring meer zichtbaar is en de balon direct tegen het plafond zit. De licht-doorlaatbaarheid van deze balon is aan de benedenkant groter, zodat de beste verdeling van het licht kan worden verkregen.

Thabur, 's Gravenhage, toonde weer zijn schokvrije „Vir” lampen, terwijl ook op fluorescentiegebied een aantal verbeteringen waren te zien, vooral wat de montage betreft.

Zo zagen wij een handige bevestiging in een balk, waaraan met enige eenvoudige

handgrepen tevens een reflector bevestigd kan worden, welke balk van *Industria* te Rotterdam afkomstig is, terwijl *Pope*, Amsterdam, een geheel met isolatie opgevuld voorschakelapparaat toonde, dat practisch geen brom meer geeft.

Philips, Eindhoven, toonde o.a. een nieuwe constructie voor een rijwielachterlicht en dynamo's, die ook bij hoge snelheden niet zoveel spanning geven, dat de lampjes doorbranden.

Televisie staat thans in het centrum van de belangstelling. Omdat de vele verschillende typen, die op de beurs te zien waren, niet gedemonstreerd konden worden, is het moeilijk hier enige vergelijking te maken. Wij volstaan er derhalve mee er op te wijzen, dat een vrij groot aantal verschillende typen met verschillende schermafmetingen op de beurs zijn te zien.

Met de mixers en versnippertoestellen schijnt een nieuw dorado voor de gemakzuchtige huisvrouw te zijn opengesteld. Wij zagen verschillende buitenlandse fabrieken, o.a. bij *Thabur*, waarmee zeer hoge toerentallen worden bereikt. Het komt ons voor, dat met deze toestellen zeer snel en volledig gemengd kan worden.

De Versnippertoestellen bestaan uit een voor de reiniging afneembaar vat, waarin een viertal kleine mesjes zeer snel kunnen roteren. Een dergelijk toestel kan als koffiemolen, maar even goed als groentehakmachine of als vleesmolen worden gebruikt. Ook de „Kenmix Liquidiser“ van *Electrocentrum*, Amsterdam is een dergelijk toestel.

Draka, Amsterdam, deelde mede, dat de bekende rubber stekker, die aan het snoer wordt vastge Vulcaniseerd, in de practijk uitstekend voldoet en ongelukken practisch uitsluit. Daarbij werd het feit, dat een dergelijke stekker niet gerepareerd kan worden, juist als voordeel beschouwd, omdat het dan ook is uitgesloten, dat niet-deskundigen een levensgevaarlijke aansluiting tot stand brengen. De degelijkheid van de uitvoering maakt dit probleem overigens vrij theoretisch.

Niko, vertegenw. door *Paul Meiler*, Amsterdam, is juist een tegengestelde opvatting toegedaan en kwam uit met een rubberstekker, waarin de pennen door de veerkracht van de rubber op hun plaats worden gehouden, maar waarbij de stekker wel aan een ander snoer kan worden bevestigd of een losgeraakte verbinding kan worden hersteld. Alles heeft nu eenmaal zijn voor en zijn tegen.

Verwarmingstoestellen en thermosstaten voor aquaria, wasketels, melkkokers enz., waren in verschillende uitvoeringen op de Beurs te zien, o.a. van *Sinus*, Zeist. Deze firma toonde ook een electrisch sleutel-lampje (voor het zoeken van een sleutelgat) met een geslepen lampje eraan, dat een verzorgde indruk maakte.

J. Lenzen, Voorburg, vertegenwoordigde *Haga*, 's Gravenhage voor een automatische aquarium-verwarmer, waarbij de thermostat gescheiden is van het verwarmingslichaam, waardoor een aanzienlijke nauwkeurige regeling van de temperatuur kan worden verkregen. In dezelfde stand waren electrische theelichtjes met twee schakel-

standen voor verschillende verwarmingsvermogens te zien, die in het huishouden, bijv. voor het warmhouden van eten, voor harde werkers of boemelaars, goede diensten kunnen bewijzen. Ook de verlichting van deze theelichtjes was zeer aantrekkelijk.

Op het gebied van electrische pannen kwam *Stokvis & Zn.*, met een verrassing, nl. de *Hawkins Pressure Cooker*. Het is bekend, dat vele spijzen in veel korter tijd gaar zouden zijn, indien zij bij hogere temperatuur (en druk!) zouden kunnen worden gekookt. Dit is reeds meer dan een eeuw geleden vastgesteld door *Papin*, maar een technische oplossing voor het koken onder hoge druk, die men zonder gewetensbezwaar aan de in het algemeen niet overmatig technische huisvrouwen ter hand kan stellen, is pas verwerkelijkt in deze *Pressure-cooker*. Door een bijzondere ovale vorm van het deksel, dat steunt tegen de benedenkant van een naar binnen gebogen rand, die zich aan de bovenzijde van de pan bevindt, is het nl. uitgesloten, dat de pan geopend kan worden, wanneer hij onder druk staat. Het deksel kan dan aangebracht worden in een stand, die een kwart slag gedraaid is ten opzichte van de normale stand, waarna, door het deksel een kwartslag terug te draaien, de ovale vorm ervoor zorgt, dat het deksel niet naar boven kan worden bewogen.

Het hoeft wel geen betoog, dat deze drukkoker voorzien is van een veiligheidsklep, terwijl tevens in een veiligheid is voorzien, die doorsmelt, wanneer de temperatuur abnormaal hoog wordt. Dezelfde firma toonde ook andere electrische kooktoestellen.

Voor de étalage toonde het technisch bedrijf *De Boer*, Haarlem, een automatische projector, waardoor het mogelijk is een cyclus van opeenvolgende beelden te tonen. Waar er tegenwoordig algemeen naar gestreefd wordt te komen tot een bewegende of althans veranderde étalage, die zoals bekend de aandacht van het publiek trekt, biedt een dergelijk toestel vele voordelen, vooral omdat men telkens andere artikelen kan demonstreren of aanprijzen.

Electrofact, Amsterdam, toonde, naast zijn bekende toestellen voor bedrijfsautomatisering weer de bekende schrikdraadinstallaties, die thans echter eveneens gebruikt kunnen worden voor een absoluut betrouwbaar flikkerlicht, omdat uitsluitend van een kwikschakelaar gebruik wordt gemaakt. Ook een dergelijk flikkerlicht kan in de étalage bijdragen tot de aantrekkelijkheid.

Gehoortoestellen waren eveneens in verschillende uitvoeringen op de Beurs aanwezig. Wij wijzen op *Audium*, Electroacoustische industrie te Amsterdam, omdat deze firma een gehoor-mettestel demonstreerde, waarmee de scherpte van het gehoor voor verschillende toonhoogten (op de jaarbeurs alleen 2000 Hz.) gemeten kan worden, waaruit wel volgt, dat deze voor slechthorenden zo belangrijke zaak ernstig en zo wetenschappelijk mogelijk wordt opgevat. Het is ook mogelijk deze toestellen aan te passen aan de individuele aard van de hardhorendheid.

Een aardige electro-technische uitvinding is de *Raket richtingaanwijzer*, vertegenw. door *N.V. Pope*, Amsterdam, die berust op een conisch-verlopende kern, die door dit conisch verloop bij bekrachtiging in een electro-magnetische spoel wordt getrokken.

Nu de naaimachines steeds meer ge-electriceerd worden rijst de vraag, of de handel in electrische toestellen, nu ook deze electrische naaimachines moet gaan voeren. Zonder in deze kwestie een standpunt in te nemen, willen wij even wijzen op de *Waldorp* naaimachine, die door een welbedachte constructie goedkoper vervaardigd kan worden, dan tot dusver het geval was. Bovendien zijn alle bewegende delen aan de achterkant van de machine aangebracht, zodat het bekende hinderlijke geschitter de naaister niet meer kan storen. Omdat het te verwachten is, dat in de toekomst veel waarde gehecht zal worden aan een eventuele Kema-keur voor electrische toestellen, is de verlichting van deze naaimachine geheel buiten de eigenlijke machine gehouden.

De *N.V. Amsterdamse Naaimachinehandel v. h. A. Lewenstein* toont een nieuwe electrische stikmachine en ladderophaal-machine.

In verband met het belang, dat waarschijnlijk in de toekomst gehecht zal worden aan een Kema-keur, wijzen wij op de beltransformator van de *Nedap*, Groenlo, die voor zover ons bekend, de enige is, die een dergelijke goedkeuring heeft kunnen verkrijgen.

Heemaf, Hengelo toonde naast een uitgebreide collectie motoren een interessante sterddriehoekschakelaar voor kleine motoren.

Op het gebied van isolatie was weinig nieuws aanwezig. Onze aandacht viel slechts op hardglazen hoogspanningsisolatoren, die worden ingevoerd door *N.V. Intechnij*, Den Haag. Deze zijn mechanisch zeer sterk en bieden daardoor een hogere veiligheid, vooral omdat de weerstandspanning aanzienlijk hoger is dan van porselein.

Amroh, Muiden, kwam met de „*Stiromatic*“. Dit is een aardig roertoestel, dat op magnetische werking berust. Men legt een van een ijzeren kern voorziene roervin in het vat, waarna men dit eenvoudig op de *Stiromatic* zet. Dan wordt de roervin verder magnetisch bewogen en is geen speciale van boven ingevoerde roer-richting noodzakelijk. Een nadeel is nog dat, hoewel het toestel zelf vrijwel geruisloos is, de roervin vrij luidruchtig tegen het glas rammelt. Dit lijkt ons echter te voorkomen, door, zoals ook in de folder is aangegeven, de roervin van een bekleding te voorzien. Dit heft tevens het gevaar op, dat het glas door de roervin wordt gebroken.

Zoals uit de inleiding van dit artikel al duidelijk is, is de opsomming, die wij in het bovenstaande hebben gegeven, geenszins volledig en het is zeer wel mogelijk, dat nog belangwekkende technische snufjes door ons over het hoofd zijn gezien. Weshalve wij u. aanraden de Jaarbeurs zelf te bezoeken.

NEDERLANDSE WEBER MAATSCHAPPIJ N.V.
GOUDA — Gouwe 200-218 — Telefoon 2946 (K 1820)

Cassabloco

Wij kunnen CASSABLOCS leveren, echter niet bedrukt met firmanaam.
De prijs bedraagt slechts fl. 8,50 per doos van 50 bloecs, franco thuis. Bestelling per postwissel of per giro 136400 ten name van

Uitgevers Mij. **DILIGENTIA**, Kalverstraat 35, Amsterdam G.
Op de strook vermelden: Cassabloco.

DRAKA

VOORJAARSBEURS UTRECHT

Stand No. 2 Hoofdgebouw, Vredenburg

Electriciteitsleidingen

Plastic materialen

Chemisch bestendige bekledingen

Stand No. 53 G-gebouw, Croeselaan

Electriciteitsleidingen

N.V. Holl. Draad- en Kabelfabriek
Amsterdam

MOTORSCHAKELAARS

met en zonder thermisch relais,
voor opbouw en inbouw

RELAIS

voor wissel- en gelijkstroom

GRENDDELCONTACTEN

HEFMAGNETEN

VLOTTERSCHAKELAARS

TIJDRELAIS

WEIDEAFRASTERINGSAPPARATEN

SYNCHROON-INBOUWUURWERKEN

WANDKLOKKEN

Vraagt onze catalogus

„AFO”

Apparatenfabriek „Overijssel” N.V.,

Hattem (Gld.) Telefoon 941 (4 lijnen)

Verlichtingsproblemen

.... lossen wij voor U op

Onze verlichtingskundige-afd.
adviseert U vrijblijvend:

1. de meest economische
2. de kwalitatief beste
3. de meest voordelige

**BINNEN- EN
BUITEN-VERLICHTING**

Uw aanvraag zien wij
gaarne tegemoet

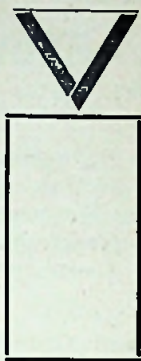

INDUSTRIA

ROTTERDAM

TEL. 82860 P.O. BOX 569

TECHNISCHE VRAGENBUS

Stofzuigerstoringen

Vraag: Na aflevering van door mij verkochte stofzuigers, komt het af en toe voor dat ik klachten krijg over radiostoringen. De stofzuigers zijn ontstoord door condensatorpjes over de borstels. Het is mij nu opgevallen dat deze klachten in hoofdzaak voorkomen bij kleine apparaatjes, vooral die welke zonder aardleiding gebruikt worden. Is hier iets aan te doen? O. C. te V.

Antwoord: Hieraan is zeker iets te doen, zowel aan de kant van de stofzuiger (stoorzijde), als aan de kant van de luis-teraar.

Het is een bekend verschijnsel dat radio-toestellen zonder aardleiding veel gevoeliger zijn voor netstoringen. Dit is begrijpelijk, daar de netverbinding een deel vormt van de weg antenne-aarde, die door de antenne-stroompjes wordt doorlopen. De storingen worden dus rechtstreeks op de ingang van het toestel gebracht.

Door de fabrikant is deze schakeling echter gekozen om ontvangst zonder antenne of aardleiding mogelijk te maken. In sommige apparaten is hiertoe een plaat-antenne ingebouwd; soms dient de metalen achterwand van het toestel als antenne.

U kunt de netstoringen buiten het toestel houden door tussen het stopcontact en het toestel een storingsfilter aan te brengen, deze zijn compleet in diverse uitvoeringen in de handel verkrijgbaar. U kunt deze filters ook zelf samenstellen door in een doos 2 spoelen te monteren die op dezelfde koker gewikkeld zijn. Ongeveer 100 windingen van 0,5 mm koperdraad; de spoelen moeten op een koker van ongeveer 30 mm diameter worden gewikkeld op een afstand van ongeveer 10 mm van elkaar. De wikkeldichting moet van de netzijde af dezelfde zijn. De netzijde wordt met een kort snoer, voorzien van 'n stekker

in het stopcontact gestoken. De andere zijde van de spoelen komt uit op de bussen van een stopcontact, waarin de stekker van de ontvanger wordt gestoken. Vanaf de beide bussen van dit laatste stopcontact wordt een condensator aangebracht van 0,02 microfarad (1500 V proefspanning). Beide condensatoren worden aan de vrije uitloper met een aardpunt verbonden dat met een draad aan de waterleiding wordt gelegd (zie het hieronder afgedrukte schema).

U kunt hetzelfde filter ook toepassen aan de zijde van het storende apparaat. In dat geval kunt u bovendien nog een tweetal condensatoren extra aanbrengen die vanaf de netzijde van de spoelen naar hetzelfde aardpunt worden verbonden.

Om het geheel een fraaier uiterlijk te geven en te beschermen tegen aanraken met de hand, wordt het filter in een metalen doos ingebouwd en naast het stopcontact opgehangen.

Doorsnede van elektrische leidingen volgens voorschrift N 1010

Vraag: Gaarne zagen wij in uw technische vragenbus onderstaand probleem behandeld:

Het betreft de uitleg van de artikelen 131, 132 en 133 uit het voorschrift N 1010 en in ons speciaal geval het artikel 132. In het eerste lid van dit artikel is opgenomen een tabel waaruit afgelezen kan worden met welke stroomsterkte een kabel belast mag worden.

Omgekeerd zou men hieruit dus ook kunnen destilleren welke kabel gebruikt moet worden voor een bepaalde stroomsterkte zonder dat een ontoelaatbare verwarming optreedt.

Bij de toelichting op deze artikelen is echter nog een tabel gevoegd voor het bepalen van de voorgeschreven kabeldoorsneden bij diverse motoren. Vergelijking van deze tabel met de tabel in het eerste artikel van 132 geeft echter zeer merkwaardige verschillen.

Nemen wij bijv. een motor van 220 V en een vermogen van 54 pk. Deze motor neemt een nominale stroomsterkte op van 200 A. Volgens artikel 132 kan volstaan worden met een 1-aderige kabel van 50 qmm, doch volgens de tabel bij de toelichting zou een kabel gebruikt moeten worden van 95 qmm 1-aderig.

Voor een motor van bijv. 100 pk wordt in de „motortabel” 240 qmm 1-aderig voorgeschreven. De stroomsterkte van een dergelijke motor is echter ongeveer 370 A zodat uit de belastingstabel zou volgen dat een kabel van 150 qmm voldoende is. Wij zien geen verschil, of een kabel nu belast is met bijv. verlichting tot 200 A of door een motor die continu 200 A opneemt.

Kunt u ons misschien nader inlichten wat de bedoeling is van de verschillen in deze tabel en hoe aan de hand van N 1010 vast te stellen is, welke tabel gebruikt moet worden? Fa. v. d. L. te S.

Antwoord: De tabel in artikel 131 geldt voor binnenleidingen met rubberisolatie (geen rubberaderloodkabels) en geeft in verband met de maximaal toelaatbare verwarming, de maximaal toelaatbare stroomsterkte.

De tabel in artikel 132 geldt voor bovengrondse loodkabels met rubber of papierisolatie en geeft hiervoor de maximaal toelaatbare stroomsterkte.

Deze getallen liggen hoger dan voor één-aderige draden met rubberisolatie, omdat de kabel een betere warmteafvoer naar de loodmantel waarborgt, die een groter uitstralend oppervlak heeft; de rubberaderdraad ligt vrij los in de buis en is dus in hoofdzaak omgeven door stilstaande lucht.

Wanneer de stroomsterkten van de tabellen worden aangehouden is de temperatuurstijging van de leiding in beide gevallen 20° ten opzichte van de omgevings-temperatuur; hierop zijn deze tabellen nl. gebaseerd.

De tabel in de toelichting genoemd (blz. 136), geeft de doorsneden van de toevoerdraden voor motoren en inderdaad zijn deze tabel en de tabellen van artikel 131 en 132 vergelijkbaar.

Wanneer wij als voorbeeld nemen een motor voor 220 V fasespanning van 100 pk (of 75 kW) dan lezen wij in de tabel een voorgeschreven doorsnede af voor de leiding met rubberisolatie van 150 mm² en voor de één-aderige loodkabel van 120 mm².

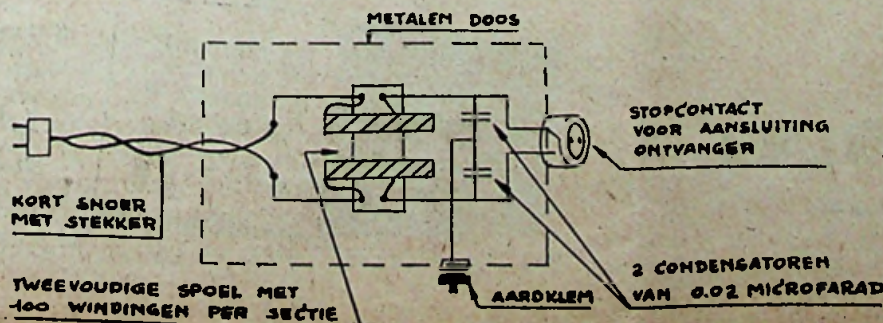
Voor de stroomsterkte per ader voor deze motor van 100 pk vinden wij zonder faseverschuiving een stroom van: $\frac{75}{220\sqrt{3}} A$, voor een faseverschuiving van $\cos \varphi = 0,8$ wordt dit 247 A.

Uit de tabel van artikel 131 voor rubberdraad vinden wij voor 240 A een doorsnede van 95 mm² en voor 280 A 120 mm²; in de motortabel wordt 150 mm² gegeven. Voor loodkabels vinden wij in de tabel van artikel 132 voor één-aderige loodkabels 70 mm²; in de motortabel wordt 120 mm² voorgeschreven. Wij vinden dus inderdaad voor dezelfde stroomsterkte in de motortabel een grotere doorsnede.

Deze extra zekerheid is echter noodzakelijk daar het bij installaties meermalen voorkomt dat de verschillende leidingen dicht naast elkaar worden gelegd, waardoor de temperatuursverhoging meer dan 20° zou kunnen worden. Bovendien treedt bij het aanlopen van de motor of bij onverwachte stootbelastingen soms een stroomsterkte op die vele malen groter kan zijn dan de berekende nominale stroom, iets

LICHTNET
STOPCONTACT

Schema bij vraag
over stofzuiger-
storingen

Exhaust-ventilator

Een van de vele modellen door E.M.I. vervaardigd. Door de bijzondere vorm van de waaiersbladen en het lage toerental (450-900 omw./min.) zeer geruisloze gang bij grote luchtverplaatsing. Motor geheel gesloten. Hebt U een ventilatieprobleem, raadpleeg ons! Profiteer van onze langjarige ervaring.

N.V. ELECTROTECHNISCHE
MECHANISCHE INDUSTRIE

HOLLAND • UTRECHT • TELEFOON 15223-18589

Voor **BUSCH-JAEGER**
SCHAKELAARS EN STOPCONTACTEN

naar **N.V. v.h. CLAESSEN & Co.**
AMSTERDAM - SINGEL 162-164

en haar filialen
Almelo: 1e Slightestraat 37
Apeldoorn: 1e Wormenseweg 97
Doetinchem: Hamburgerstraat 58
Groningen: Meeuwerderweg 11-1
Rotterdam: Oostzeedijk 302 B

Jaarbeurs Utrecht: Stand Croeselaan, Hal H 10

E.B.A.
ZEIST

**Electrische
Ribbenbuis
verwarming**

Deze electrische verwarmingsbuisen zijn bij uitnemendheid te gebruiken voor diverse doeleinden.

Prijzen bruto:

1/4 Mtr	200-250 Watt f	30,35
1/2 Mtr	500-750 Watt f	39,95
1 Mtr	1000-1500 Watt f	47,75
1 1/2 Mtr	1500-2000 Watt f	62,30
2 Mtr	2000-2500 Watt f	76,—
2 1/2 Mtr	2500-3000 Watt f	91,35
3 Mtr	3000-3500 Watt f	103,—

Met één slag aan de spits!

„**VOSSLOH**” schakelaars

munten uit door hun hoedanigheden

Excenter draaischakelaar
Staatiet binnenwerk
Aesthetisch geheel
Onverliesbare schroeven
Gepolijst bakeliet

FRAAY en KORPER

SINGEL 422-424 — AMSTERDAM — TEL. 35805-38304

Voor alle

Automatische Schakelaars
Automatische Motorbeschermschakelaars
Automatische Starters
Electronische Garenwachters

van allereerste kwaliteit raadpleegt

ALLEN-BRADLEY

24-28, Lambert Crickxstraat,
BRUSSEL

Het **ALLERNIEUWSTE**
op het gebied van **WIKKELDRAAD!**

Wat is POVIN??

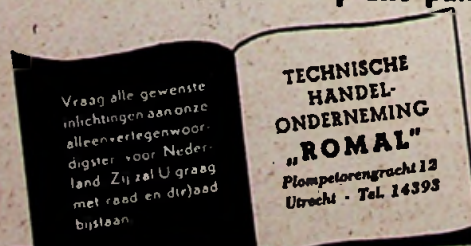
DE nieuwe wikkeldraad voor, iedere fabrikant en wikkelaar die met zijn tijd meegaat.

WAAROM??

POVIN geeft ruimtebesparing, de grootste bedrijfszekerheid, grote mechanische sterkte, grote chemische bestendigheid.

Vraagt gratis monsters

POVIN-draad is op alle punten superieur!

Vraag alle gewenste inlichtingen aan onze alleenverlegenwoordigster voor Nederland. Zij zal U graag met raad en dijsaad bijstaan.

TECHNISCHE
HANDEL-
ONDERNEMING
„ROMAL”
Plompetorengracht 12
Utrecht - Tel. 14393

Wat voor draad
U ook mocht
nodig hebben-

POPE
maakt het!

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO. HOLLAND
57564

dat bij een belasting met gloeilampen beslist niet zonder meer mogelijk is (weerstandbelasting). Voor motoren moet U zich dus beslist aan de motortabel houden.

Voor verlichting of verwarming kunnen de tabellen van paragraaf 131 en 132 worden gebruikt; deze leidingen zijn trouwens meestal slechts voor een fase uitgevoerd, wat de koeling ten goede komt.

Treedt er om de een of andere reden een slechtere koeling op dan doet u beter een grotere doorsnede toe te passen, een en ander als omschreven in de toelichtingen van artikel 131 en 132, zie punten 2, 3, 4 en 5.

Teken-projector

Vraag: Een mijner kennissen vertelde mij dat bij lezingen in Amerika gebruik wordt gemaakt van een speciale projector die een tekening, welke tijdens het spreken wordt getekend, op de wand projecteert. Is een dergelijk apparaat in Nederland verkrijgbaar en is het eventueel zelf te maken? Bij het gebruik van een bord is het nodig met de rug naar de toehoorders te staan, dit is bij het gebruik van deze projector niet meer nodig.

T. V. te B.

Antwoord: De door u bedoelde projector is waarschijnlijk het door de Amerikaanse firma Bardwell and McAlister Inc., Burbank - Californië, gefabriceerde apparaat. Dit apparaat is zover ons bekend niet in Holland leverbaar.

Het bestaat uit een gezwart plaatje dat op het achterste gedeelte van de projector gelegd wordt. De plaat wordt vanaf de onderzijde belicht met een 200 watt lamp. Met een speciale stift wordt in de zwartlaag getekend, waardoor deze ter plaatse wordt verwijderd. Het beeld dat zo ontstaat wordt nu op vrijwel normale wijze door middel van enige spiegels achter de spreker op de muur geprojecteerd. Of u dit apparaat zelf kunt maken hangt van uw handigheid af. Gebruik makend van de condensoren en objectief van een oude projector is het zeker mogelijk een dergelijk apparaat zelf samen te stellen.

Voor het geval u kans mocht zien de projector uit Amerika te betrekken kunnen wij u mededelen dat de prijs aldaar \$ 61 bedraagt.

Televisie

Vraag: Hoeveel televisie toestellen zijn er tegenwoordig in Amerika en Engeland in gebruik en weet u bijzonderheden omtrent de grootte van het gebruikte scherm. Worden in hoofdzaak tafeltoestellen of consoles verkocht en wat is de gemiddelde prijs. Welke reikwijdte van een modern televisiestation wordt in Amerika of Engeland aangenomen aan de hand van de daarop gedane ervaring?

S. R. te L.

Antwoord: Alleen in 1950 zijn 7,5 miljoen toestellen geproduceerd in Amerika; in Engeland bedroeg dit aantal ruim 500 000 apparaten. Het totaal aantal kijkers bedroeg in Amerika begin van 1951: 10 550 000. Wij kunnen daar als interessante bijzonderheid aan toevoegen, dat 40 % van alle families in de Amerikaanse zones die door de televisiezenders worden bestreken, voorzien zijn van een kijktoestel!

Voor Engeland bedraagt het totaal aantal kijkvergunningen 520 000.

Wat de gemiddelde grootte van het kijk-scherm betreft, treedt een zeer interessante bijzonderheid naar voren: Het grootste aantal Amerikaanse kathodestraalbuizen heeft een kijkvlak van 16-19 inch, waarbij het grootste aantal vierkante buizen is toegepast. Voor Engeland ligt de meest gebruikte diameter bij 12", terwijl in hoofdzaak ronde buizen worden gefabriceerd. Projectieschermen worden nog slechts weinig toegepast. Wat betreft uw vraag of in hoofdzaak tafel- of console-apparaten worden gebruikt geeft de statistiek aan, dat in Amerika iets meer dan 70 % der verkochte toestellen consoles zijn. In Engeland bedraagt het aantal consoles 68 % van het verkochte aantal apparaten.

De prijzen zijn nogal labiel. De fabrieksprijs liep in 1950 in Amerika op van gemiddeld \$ 163 tot \$ 200, hierbij moet een wederverkoperspercentage worden opgeteld. In Engeland bedroeg de verkoopprijs zonder omzetbelasting gemiddeld £ 75.

Wat betreft de reikwijdte van een televisiezender kunnen wij mededelen, dat de Amerikaanse federatie van televisie-zender-exploitanten tengevolge van het beter worden van de ontvangers, de reikwijdte heeft vastgelegd door de cirkel vast te leggen waarop het ontvangen televisiesignaal een sterkte heeft van 0,1 milli-

volt per meter (vroeger was dit 0,5 mV/m). Dit komt erop neer dat de actie-radius ongeveer is uitgebreid van 60 tot 100 km straal!

Er is in Nederland dus een goede kans dat de nieuwe experimentele televisiezender te Lopik een zeer groot deel van Nederland goed kan bedienen.

Nadere proeven zullen echter moeten uitwijzen of deze cijfers ook gelden voor de Nederlandse terreincondities. Door sommige Amerikaanse stations wordt zelfs 150 km geclaimd als de straal voor goede ontvangst.

Rectificatie

Sterkte van binnenverlichting

In ons nummer van 14 Maart jl. werd in de vragenbus een antwoord gepubliceerd over de sterkte van binnenverlichting; daarin is een storende fout geslopen.

Aan het slot van genoemd antwoord is als de plaatselijk nodige lichtsterkte voor bankwerk en zeer fijn handwerk of weefwerk respectievelijk 50 en 80 lux genoemd. Deze getallen moeten zijn 500 en 800 lux, een fout waarvoor wij onze excuses aanbieden en waarop wij door de lichttechnische afdeling van de N.V. Philips Verkoopmij voor Nederland opmerkzaam werden gemaakt.

Tevens werden ons hierbij toegezonden de verlichtingsnormen welke gepubliceerd zijn in het tijdschrift „Licht" en welke wij hierbij ter completering afdrucken.

VERLICHTINGSNORMEN

Aard van het werk	Zeer goede verlichting lux	goede verlichting lux
1. Kantoor	500	250
Normaal kantoorwerk boekhouden, typen, correspondentie, lezen, schrijven, bedienen kantoormachines		
2. Tekenen	1000	500
3. Ruimten waar niet permanent wordt gewerkt, (archief, trap, ontvangst, wachtkamer)	125	80
4. Gangen	50	30
5. Scholen		
Leslokaal	250	125
Tekenzaal	500	250
Naaleslokaal	500	250
6. Industrie		
Zeer fijn:		
Horloge maken, kleine instrumenten graveren	2000*)	1000
Fijn:		
(fijn montagewerk, stellen van revolverbanken, fijn draaien, fijn persen, polijsten)	1000*)	500
Gewoon:		
boren, grof draaien, gewoon montage	500	250

Aard van het werk	Zeer goede verlichting lux	goede verlichting lux
Grof:		
smeden, walsen	125	80
7. WONING		
Woonkamer		
algemeen	100	60
aanvullen met plaatselijke verlichting voor:		
lezen zo nu en dan	125	80
lezen lang achtereen	250	125
naaien (donkere stof)	500	250
huiswerk	250	125
Keuken		
algemeen	125	80
aanvullen met plaatselijke verlichting		
Slaapkamer		
algemeen		30
aanvullen met plaatselijke verlichting voor:		
bedverlichting (lezen)	125	80
wastafelverlichting		
toilettafelverlichting		
Badkamer		
algemeen	100	60

*) Voor verschillende werkzaamheden van deze groep moet van een speciale verlichting gebruik worden gemaakt om de taak door reflectie zichtbaar te maken.

Op Stand 1224 Hoofdgebouw Jaarbeurs:

Virgo-

STOFZUIGERS

De exclusieve machine met
de vele winstpunten

Alg. Ned. Radio Unie N.V.

Keizersgracht 450, Amsterdam C.
Telefoon 35770

GOSSEN UVA

LINDETEVES N.V.

ELECTROTECHNIEK

AMSTERDAM — POSTBUS 5014 — TEL. 25803

Wij exposeren op de Jaarbeurs van 3-12 April in Hal H, Stand 17-19

„Technisch volmaakt van binnen,

aesthetisch zuiver van buiten”

Albrecht Jung · Schalksmühle i.W.
Elektrotechnische Fabrik

Espresso-koker

met
tuit
en
deksel

Inhoud koker 2 liter

1000 watt te leveren in
220 volt en 125 volt

MEDEDELINGEN VAN DE

VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT

Secretariaat: Mauritskade 45,
's-Gravenhage, tel. 110585

KADERVORMING

voor VRIJE ORGANISATIES

In het ambacht is de laatste maanden bij herhaling gesproken over het grote belang van de vrijwillige organisatie, onder meer in verband met de komende P.B.O. die zijn grondvesten min of meer moet vinden in deze vrijwillige organisaties. Wil men inderdaad in de P.B.O. als werkgeversgroep behoorlijk voor de dag komen, dan dient men ook te beschikken over organisaties, die niet alleen vertegenwoordigers in de P.B.O. kunnen aanwijzen, maar die vooral kunnen fungeren als organen van het georganiseerde werkgeversselement, als kanalen waarlangs de verlangens van die groep in het publiekrechtelijk orgaan tot uiting kunnen komen.

Voor de middenstand, derhalve voor de middelgrote en kleine werkgevers blijft het probleem van de vrijwillige organisatie nog steeds bestaan. De belangstelling van de middenstander voor organisatie in zijn vak is nog steeds te gering. De individualistische instelling van vele middenstanders brengt dit verschijnsel met zich. Men is gaarne geneigd te menen, dat men zijn eigen peultjes wel kan doppen en dat men daarvoor niet de steun en de samenwerking van anderen behoeft.

De middenstand is voorts in zekere mate conservatief en wil niet gauw inzien, dat de gehele maatschappelijke structuur zich sinds de oorlog sterk heeft gewijzigd in de richting van een meer organisch opgebouwde economische en sociale samenleving.

Zolang dit inzicht niet voldoende doordringt, zolang de middenstand niet voldoende beseft, dat men elkaar in de naaste toekomst meer dan ooit nodig zal hebben, zullen de vrijwillige organisaties niet de omvang krijgen die zij zouden moeten en kunnen hebben. In dit opzicht kunnen wij niet optimistisch zijn t.a.v. de toekomst.

Met alle fouten, die aan de vakgroeporganisatie mogelijk gekleefd hebben, moet men toch constateren, dat men langs die weg een apparaat kon opbouwen, dat werkelijk iets voor de bedrijfsgenoten kon bereiken. Immers: een ieder was verplicht zijn aandeel in de kosten van dat apparaat bij te dragen.

Dit apparaat nu dreigt ernstig in gevaar te komen, aangezien de vrijwillige organisaties financieel niet in staat zullen zijn dit op te vangen. Men mene niet, dat de P.B.O. daar wel voor zorgen zal.

Ondanks de P.B.O. ...

De P.B.O. is een publiekrechtelijk orgaan, waarin werkgevers en werknemers vertegenwoordigd zijn, doch geen organisatie in de gebruikelijke zin van het woord.

Ondanks de P.B.O. zal men moeten blijven beschikken over een krachtige en goed geoutilleerde organisatie van werkgevers. Bovendien zullen in die organisatie nieuwe en jongere krachten naar voren moeten komen: het aantal leden, dat in staat en bereid is een bestuursfunctie te vervullen, is ontstellend klein.

Het wordt bovendien gevormd door een aantal leden, dat wij al sinds vele jaren in die functies gekend hebben. Nieuwe krachten komen maar sporadisch naar voren. Een bedenkelijk verschijnsel is vooral dat men bij de jongere werkgevers een groot gebrek aan belangstelling moet constateren.

Wil men de organisaties van werkgevers dus krachtig maken, dan is het niet alleen zaak het ledenaantal zo hoog mogelijk op te voeren, maar men zal vooral zijn aandacht moeten wijden aan de kader-vorming. Men

zal een aantal geselecteerde leden moeten „opvoeden” in de organisatie.

Dit houdt niet alleen in: het wekken van belangstelling, doch vooral ook het bijbrengen van de nodige kennis van zaken. Want voor het vervullen van een bestuursfunctie is een behoorlijke dosis kennis nodig van wat men noemt de middenstandswetgeving en tevens van de sociale wetgeving, die tegenwoordig een zo grote omvang heeft aangenomen en waarvan de belangrijkheid zo zeer is gestegen.

Zij behoeven geen experts of specialist te zijn. Dit is niet mogelijk. Daarom moet de organisatie gesalarieerde functionarissen aantrekken, die te allen tijde als adviseurs en onderhandelaren kunnen optreden. Het bestuur moet besturen, d.w.z. de grote lijn aangeven, de organisatie-politiek vaststellen. De uitvoering van vele besluiten zal men aan anderen kunnen overlaten. Doch reeds dat besturen vereist een behoorlijke hoeveelheid kennis van zaken.

Het is o.i. een eerste taak van de huidige besturen deze kadervorming aan de orde te stellen teneinde de toekomst van de organisatie te verzekeren.

v. G.

DE LOONSVERHOOGING VAN 5%

ADVIES VAN FEDERATIE KLEINE METAALNIJVERHEID

Op Vrijdag 30 Maart jl. kwam de Federatie van Werkgeversorganisaties in de K.M. bijeen ter bespreking van het beleid inzake lonen en prijzen, waarbij ook de vertegenwoordigers van het Electrotechnisch Ambacht aanwezig waren.

De Federatie was unaniem overtuigd, dat deze loonsverhoging niet mogelijk zou zijn, indien doorberekening niet zou kunnen plaatsvinden. Dit laatste is namelijk de wens van de Regering.

Niet-doorberekening zou ook uit sociaal oogpunt bezien naar onze mening onrechtvaardig zijn. Wanneer prijsstijgingen optreden dan moeten de minst draagkrachtige groepen hiervan het minste nadeel ondervinden. De Federatie is van mening, dat een groot aantal midden- en kleinbedrijven onder de minst draagkrachtigen gerekend moet worden. Statistieken hebben uitgewezen, dat 76 % van de ondernemers in het midden- en kleinbedrijf een inkomen heeft van minder dan f 5 000,— en dat een groot aantal zweeft rond een inkomen van f 3 000,—.

Bij deze argumenten komen nog de liquiditeitsmoeilijkheden. Ten gevolge van de hogere materiaal-prijzen, hogere lonen en sociale lasten zullen vele ondernemers zich moeten gaan beperken met hun inkopen voor zaak en gezin.

NIET VERPLICHT, MAAR...

Toch was de Federatie van mening, dat ook de verhogingen, die niet verplicht zijn gesteld, moeten worden aanvaard. Aan dit advies om de loonsverhoging in haar geheel door te voeren wordt gekoppeld het advies deze verhogingen door te berekenen. Om de moeilijkheden van loonbijslag op loonbijslag te omzeilen werden de bijslag van September 1950, alsmede die van Maart 1951 in de wettelijke vastgestelde uurlonen verwerkt. De tabellen van deze uurlonen zijn inmiddels aan alle ingeschrevenen bij de Vakgroep toegezonden.

De Federatie heeft na breedvoerige discussie besloten de Stichting van de Arbeid en de Sociaal-Economische Raad in kennis te stellen van de moeilijkheden, waarmee vele leden van organisaties, aangesloten bij de Federatie, te kampen hebben en erop te wijzen, dat het ook niet in het belang van de werknemers is dat steeds loonsverhogingen worden toegestaan.

Daarnaast is besloten tot grote waakzaamheid t.a.v. een gehele of gedeeltelijke prijsstop, omdat een dergelijke maatregel de toestand voor vele bedrijven onhoudbaar zou maken.

Tenslotte is van werknemerszijde te kennen gegeven de wens om te onderhandelen met werkgeversorganisaties, indien een nader overleg met de Regering niet leidt tot een grotere loonsverhoging. De Federatie heeft ten deze haar standpunt bepaald en besloten op een dergelijk verzoek van werknemersorganisaties niet in te gaan. Dit is inmiddels in de Vakraad aan de vertegenwoordigers der werknemersorganisaties medegedeeld.

N.V. THEAL

TELEFOON
41801, 42012

IS THANS GEVESTIGD
KEIZERSGRACHT 520 - AMSTERDAM

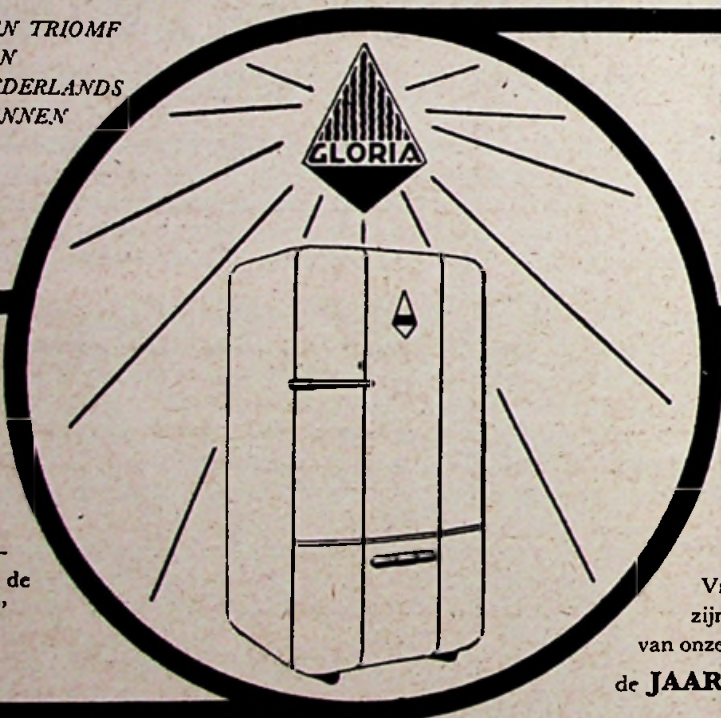
OP DE JAARBEURS

ook nu weer, zoals altijd

IN HET BRANDPUNT VAN DE BELANGSTELLING!

„GLORIA” koelkasten zijn nu nog vlot leverbaar, zowel met absorptiesysteem tot 120 l als met compressiesysteem 170 en 210 l inhoud. „GLORIA” is niet zo maar 'n merk, doch het merk en een garantie voor de betere koelkast!

EEN TRIOMF
VAN
NEDERLANDS
KUNNEN

60 l
90 l
120 l
170 l
210 l
zijn thans
de inhouds-
maten van de
„GLORIA”
koelkasten!

ONDANKS DE
MATERIAAL-
SCHAARSTE
TOCH WEER
NIEUWE
MODELLEN!

No. 3127
No. 3129
No. 3131
Vredenburg
zijn de no.'s
van onze stands op
de JAARBEURS

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ v/h JOH. H. VAN DER MEIDEN
Nijverheidsstraat 4 - AMERSFOORT - Tel. 3941/3942
LEVERING UITSLUITEND VIA DE HANDEL

ELECTRO RADIO MERCUUR

reclame werkt!

Expositie

Nederlandse Jaarbeurs

Stands 1139 t/m 1152

1e verdieping Hoofdgebouw
Vredenburg

- * Installatie materialen
- * Verlichtingsartikelen
- * Electriche huishoudelijke toestellen

„Berker” installatiematerialen
„Berry's” electriche haarden
„Fakir” vloerwrijvers
„G.E.C.” klop-veeg-zuigers
„Graetz” radio-ontvangerstellers
„Servis” metalen wasmachines
met veiligheidsringer
„VIR” gloeilampen, fluorescentie-buizen
en Neon-verlichting
Ornamenten voor fluorescentiebuisverlichting

THABUR

Industriele en Technische
Handelsmaatschappij N.V.

Zuilingstr. 22-24 - Tel. 184650 - Den Haag
Heerenstr. 35 - Tel. 20241 - Utrecht

KOOFLUSTEN

VOOR INDIRECTE VERLICHTING
LICHTROOSTERS en
BUISLAMPORNAMENTEN
van geperst hout voor schilderwerk en
edelfineer. Ned. Octrooi 50992.

W. C. HÜLSMANN JR
BROUWERSGRACHT 300
AMSTERDAM - TEL. 31957
Jaarbeurs Utrecht Vredenburg, Hoofdgeb. 1e et.
Stand 1098-1100

N.K.F.

N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DELFT

(Vervolg Vakgroepnieuws E.A.)

Loon- en Prijspolitiek en Middenstand

Het behoeft wel geen betoog, dat bij de ontwikkeling van de loon- en prijspolitiek gewichtige middenstandsbelangen op het spel staan. De arbeidersvakbeweging eist eenstemmig prijsbeheersing. Het is niet helemaal duidelijk wat men zich hiervan voorstelt. Immers, in zoverre de oorzaken van de prijsstijging van verbruiksgoederen zijn gelegen in een verhoging van de prijzen van grondstoffen en goederen, die uit het buitenland worden betrokken, vermag een binnenlandse prijsbeheersing weinig uit te richten.

Een prijsbeheersing zal dan ook slechts in een zeer beperkte sector effect kunnen hebben. Wanneer in deze sector ergens buitensporige winsten mochten worden gemaakt, zal de middenstand geen aanleiding hebben zich hiertegen te verzetten. Doch, wanneer men zou willen komen tot een prijsbeheersing, die redelijke winstmarges zou aantasten, zal de middenstand ongetwijfeld aanstonds in het geweer moeten treden.

Waar men er verzekerd van kan zijn, dat de prijsbeheersing in het komend overleg een grote rol zal spelen, is het van groot belang, dat de middenstand zich voor dit debat wapent.

Op arbeiderspeil

Voorts dient in het oog te worden ge-

houden, dat een groot deel van de middenstand een inkomen geniet, dat niet of zeer weinig van het arbeidersinkomen afwijkt. Er bestaat geen enkele rechtsgrond om aan deze middenstanders een grotere verbruiksbeperking op te leggen dan aan de arbeiders. Waar zij, ten gevolge van de gestegen kosten van levensonderhoud, hun reële inkomen zagen dalen, hebben zij recht op een gelijke mate van compensatie als de arbeiders genieten.

Een beleid, dat gericht is op het voorkomen van onjuiste investeringen (in de afgelopen jaren is in dit opzicht reeds op omvangrijke schaal gezondigd), zal echter bij de middenstand op geen bezwaar behoeven te stuiten, evenmin als deze aanleiding heeft zich te verzetten tegen maatregelen, die over matige winsten in sommige industriële sectoren willen tegengaan.

Uit een en ander volgt, dat de positie van de middenstand in de komende ontwikkeling met zich brengt, dat hij, naast de werknemers en naast de grote werkgevers, een eigen sociale en economische politiek zal hebben voor te staan. De formulering en uitwerking daarvan zal studie vereisen en dikwijls niet gemakkelijk zijn. De urgentie van de behoefte hieraan zal echter toenemen, naarmate ons land meer en meer de wateren ener volstrekte oorlogseconomie binnen zeilt.

B. A. V. K. 1941

nog niet buiten werking

Het Ministerie van Economische Zaken heeft besloten, de datum van intrekking van het B.A.V.K. te wijzigen.

Het B.A.V.K. zal nu op 1 Juli 1951, in plaats van op 1 April 1951 buiten werking treden.

(Einde Vakgroepnieuws)

RECTIFICATIE

In de lijst van standhouders op de Utrechtse Jaarbeurs, die wij in ons vorig nummer plaatsten is 'n enkele onjuistheid geslopen.

De N.V. Groeneveld v. d. Poll, Amsterdam, exposeert in de Croeselaan o.m. scheepsinstallaties. In dit woord stond een storende zetfout.

Onze advertentie-afdeling verzoekt ons voorts te melden, dat de stand van de N.V. Claessen, Amsterdam, is: Croeselaan, Hal H 10. In de annonce was dit niet duidelijk vermeld.

4 RUTONS

Als slagzin lijkt ze ons lang niet gek, *de 4 Rutons*. Dat hiermee vier stofzuigers van Rudolf Blik bedoeld zijn is voor insiders wel duidelijk; een keurig folder vraagt er nog eens uitdrukkelijk aandacht voor. Evenals een ander folder belangstelling vraagt voor strijkijzers en vloerwrijvers van dezelfde fabriek.

PAS OP SCHRIKDRAAD!

Nederlands eerste leverancier
van schrikdraadapparaten
brengt dit seizoen

het „WOLSELEY” app. v. batt. voeding en
het „PHILIPS” app. v. lichtn. aansluiting

Beide fabrikaten zijn onovertrefbaar van constructie en verzekeren een feilloze werking!

Wij leveren voorts alle toebehoren, als draad, isolatoren, batterijen, ijzeren palen, poortgrepen en bevestigingsveren.

Richt daarom Uw aanvragen aan:

G. F. WOLTERS'

TECHNISCHE HANDELMIJ N.V. GRONINGEN
Telefoon no's: 22741, 22742, b.g.g. 29169

„Hecco”

heeft alles voor Uw montage!

Bij Uw Jaarbeursbezoek
eerst even naar

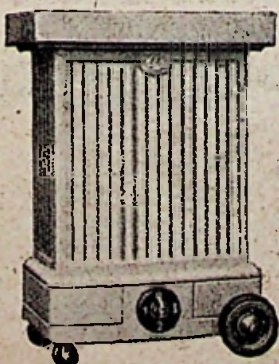
STAND Nr. 1223 - 1227

1e etage gebouw Vredenburg

N.V. HECO – Frans Hamers

AMSTERDAM-C. - LAURIERGRACHT 102 - TEL. 33196

TWEE NIEUWTJES op de Voorjaarsbeurs STAND 39 HAL S Croeselaan

ELECTRO-KERAMISCHE ELO KACHEL

- a. voor dagstroom 1-4 KW rijdbaar
- b. voor nachstroom 1-7 KW
(warmte accumulerend)
- c. garagekachels (explosievrij)

De ideale verwarming, ook voor U

DUSPA en DUSPOL

de voor iedere vakman onmisbare Universele

SPANNING- en POOLZOEKERS

110-750 V. gelijk- en wisselstroom

EEN GANG NAAR DE GROESELAAN TEN VOLLE WAARD!

Imp. Stam & Lahmann

Lepelstraat 73 - Amsterdam - Telefoon 54637 - Na kantoortijd 53859

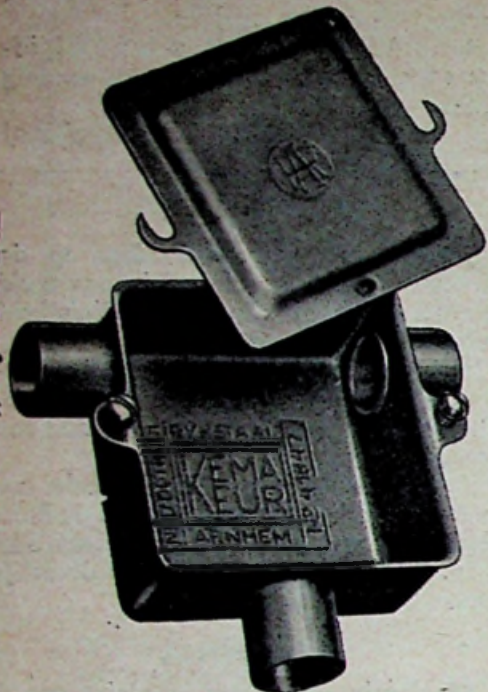
R. A.

STALEN PATENT LASDOZEN

Voor 1/2", 3/4" en 1" schulfbuls

N.V. „RIJNSTAAL”

ARNHEM

**Einddozen in RONDE uitvoering
en met ROND montage-deksel**

Verkrijgbaar bij alle erkende grossiers
op electro-technisch gebied

WEIDE-
-AFRATERINGSAPPARAAT

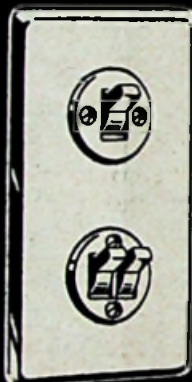
STØD

- VOOR LICHTNET
- EN BATTERIJVOEDING
- „KEMA” GOEDGEKEURD
- DUIZENDEN TEVREDEN GEBRUIKERS

REESINK
ZUTPHEN-AMSTERDAM-ROTTERDAM

GARDY

kwiteit oorzaak van steeds groeiende vraag!

Elke installateur wenst een prima installatie aan te brengen, die onberispelijk functioneert. Vandaar de groeiende vraag naar GARDY apparaten, over de gehele wereld bekend om de superieure kwaliteit.

GARDY schakelaars zijn officieel goedgekeurd door de daartoe bevoegde instanties in Nederland, België, Zwitserland, Zweden en Noorwegen.

Voor inlichtingen kunt U zich wenden tot de grossiers of tot de

Alleenvertegenwoordigers voor Nederland:

Fa. Kamphuis & Oosterbaan,
N.Z. Voorburgwal 286, Amsterdam-C.

*Sluit U aan
bij het leger
van de tevreden gardisten!*

„VONKA” AMSTERDAM-C.
Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers, motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

„Transforma”

voor:

*Transformatoren
en Metaalgeleijkrichters*
Amsterdam-Z.

Telefoon 96610-96511

MEDEDELINGEN

VAN DE VAKGROEP
DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELLEN

Secretariaat:
Keizersgracht 606,
Amsterdam-C., Tél. 40027

REALITEIT

De werkelijkheid kan nog zo hard zijn, het is altijd nog beter, dan de tergende onzekerheid, waaraan men soms ten prooi kan zijn. Reeds enkele jaren heeft een groot deel van de bevolking in onwetendheid geleefd omtrent de juiste stand van zaken hier te lande. Het is u bekend, dat wij diverse malen tot voorzichtigheid hebben aangespoord. Per slot van rekening kan men altijd beter op zijn hoede zijn, opdat de feiten niet al te rauw op het dak zullen vallen. Ook aan deze onwetendheid is een einde gekomen, en wij zijn van de realiteit, de harde werkelijkheid, op de hoogte gebracht.

De actie op Korea en de Westeuropese-Unie zijn een directe aanleiding geweest voor de regering om openhartig te spreken. De toestand was reeds geruime tijd niet zo rooskleurig als de oppervlakkige beoordeelaar meende, maar deze feiten hebben het geheel nog veel moeilijker gemaakt en direct ingrijpen kon dan ook niet langer worden uitgesteld. Op het moment weten we dus waar we aan toe zijn en dat de toestand meer dan ernstig is zal door niemand in twijfel worden getrokken.

De prijzen stegen onrustbarend en hier moest op den duur weer iets tegenover gesteld worden, wilde men de zo zeer begerde arbeidsvrede kunnen bewaren, te meer daar 't eind van deze stijgingen nog niet te zien is. In ijtempo is de volgende loonronde geproclameerd, die volgens mededeling van de regering geen algehele tegemoetkoming kon zijn. We zitten dus nu met de situatie, dat een bepaald aantal mensen een loonsverhoging krijgt van 5 %, terwijl de stijging over de gehele linie naar schatting 10 % zou bedragen; dit betekent derhalve een consumptiebeperking van 5 %.

Het is duidelijk wat we dus te verwachten hebben, in het gunstigste geval een consumptiebeperking van 5 %, verhoogd met de prijsstijgingen die ongetwijfeld in de naaste toekomst nog zullen optreden. Men zal zich moeten beperken in het aanschaffen van levensmiddelen, gebruiksgoederen, etc. of er minder van moeten gebruiken dus, of er langer mee moeten doen. Natuurlijk geldt dit niet voor alle artikelen in gelijke mate, immers, men zal eerst dat aan-

schaffen wat absoluut noodzakelijk is of wat men heel gaarne heeft; daarnaast will men verschillende hobby's liever niet laten lopen en hier is ook geld voor nodig. De omzetten van sommige artikelen zullen dan ook sterk dalen, terwijl andere daarentegen een veel kleiner verloop zullen vertonen. Hieraan is in de praktijk niet te ontkomen.

Hoe zal publiek reageren?

Het is voor ons van belang te weten, of de omzet van onze artikelen met een gelijk percentage omlaag zal gaan, dan wel of het omzetverloop belangrijk ongunstiger wordt. Vanzelfsprekend kan niemand u hierop een concreet antwoord geven; de praktijk zal ons moeten leren hoe het publiek reageert. We zullen ons er echter op moeten voorbereiden, dat het op peil houden van de voorraad en het bepalen van een omzetstijging veel grotere eisen aan ons zal gaan stellen. Meer dan ooit zullen we ernstig onze aandacht moeten schenken aan onze inkopen en het assortiment. Dat vakbekwaamheid en handelskennis, twee punten waar we reeds verscheidene malen over geschreven hebben, op het moment weer volop actueel zijn, behoeft nauwelijks nader betoog.

Ook de financiering van de voorraden heeft reeds enkele malen onze pen in beroering gebracht en is en blijft voor de winkelier een probleem. Hoewel we het zo kunnen stellen, dat dit probleem thans urgenter is dan ooit tevoren, heeft dit toch reeds verscheidene jaren onze aandacht. Kort geleden hebben wij u nog het standpunt van de directie van de Nederlandse Middenstands Bank hieromtrent weergegeven, ontleend aan haar laatste jaarverslag. Van deze zijde wordt aan deze kwestie ook meer en meer aandacht geschonken en worden suggesties gedaan, terwijl de zaak van alle kanten wordt belicht, maar helaas is hiervoor nog geen afdoende regeling getroffen kunnen worden.

De oorzaken van de moeilijkheden zijn vele. Ofschoon men er zich dikwijls te snel van af maakt door één enkele oorzaak bij de kop te nemen, is dit helaas in werkelijkheid nooit het geval. Het is bijna altijd een complex van moeilijkheden, dat ons de weg tracht te versperren. Noemen we hier enkele factoren, die een rol kunnen spelen, dan zien we, als we de oorlogsomstandigheden en de periode daarna erbij nemen, ongeveer het volgende beeld: Omstandigheden, die buiten de wil van de macht van de beheerder liggen en omstandigheden, waar hij zelf aan kan medewerken, hetzij in gunstige of ongunstige zin. Hier speelt b.v. de omloopsnelheid een rol. Wanneer de goederen schaarser gaan worden zal de winkelier trachten een groter deel tot zich te trekken, teneinde zijn cliëntele zo lang mogelijk te kunnen bedienen en dat kan natuurlijk een behoorlijk bedrag nemen.

Reserve voor belasting

De omzetbelasting, het potje dat wij voor de regering maken en periodiek moeten afdragen, dient goed gereserveerd te worden, opdat het geen struikelblok voor ons kan worden. Inkoop en assortiment hebben wij hierboven reeds aangestipt, doch het is belangrijk genoeg hier nog eens op te wijzen, juist in verband met de noodwendige versoering.

Verder dient men nauwkeurig acht te slaan op het crediet, dat men aan afnemers verleent. De tijd is er niet meer naar om jaarrekeningen uit te schrijven en dan t.z.t. eens te gaan incasseren. Er moet tempo in zitten en derhalve zullen rekeningen prompt dienen te worden uitgeschreven en geïncasseerd.

Bij eventuele verbouwingen en uitbreidingen dient men er goed op te letten, dat vooruitstrevendheid en te grootse opzet niet met elkaar in conflict komen. Inderdaad, uitbreiding van de zaak is geen kwestie die elke dag aan de orde komt en een zekere reserve is dan ook wel gewenst en noodzakelijk, doch indien de opzet de normale reserve belangrijk gaat overschrijden, dreigt er een gevaar, dat we op het moment zeker niet kunnen hebben.

Was deze post vroeger belangrijk doch niet onoverkomelijk, thans is de zaak wel enigszins veranderd. We bedoelen hier b.v. de verpakking, die op het moment een zeer belangrijk bedrag vordert. U kent alle de prijzen van papier, hout, glas, etc. en u weet dus in welke mate deze prijzen gestegen zijn.

Zo zijn er vele posten die nauwkeurig bekeken moeten worden en waar terdege rekening mede gehouden moet worden. Neemt u de privé opnamen: zijn deze in overeenkomst met de werkelijke resultaten van het bedrijf? Ook hier is in het verleden wel tegen gezondigd, doch vanzelfsprekend wreekt dit zich op den duur.

Doelmatige boekhouding

Wat hier automatisch op de voorgrond treedt is een efficiënte boekhouding. Een punt, dat in dit blad ook reeds verscheidene malen behandeld is, doch waarvoor helaas bij onze winkeliers nog niet voldoende belangstelling bestaat. Een uniforme boekhouding voor onze detaillisten, waaruit bepaalde gegevens op de voorgrond treden, zou van onschatbare betekenis zijn. Misschien verandert dit binnenkort ook nog wel eens en komt er voldoende animo voor. Hier is het zó, wanneer er één schaap over de dam is, volgen er meer. Wanneer men de resultaten ziet...?

De praktijk is de realiteit van het leven en daarom is het zo bevreesdend, dat er niet meer aandacht aan geschonken wordt. In deze praktijk heeft men velen zien komen en gaan, hebben wij zakenlieden zien failleren en hun aantallen steeds zien

Neemt gij reeds deel aan de omzetstatistiek? Zo niet, meldt u dan terstond aan bij het Economisch Instituut voor de Middenstand, Koninginnegracht 53 te 's Gravenhage.

Rotterdamse Letter Industrie

RELIEFLETTERS

in zink, koper, ijzer en staal, alsmede

**Constructiewerk voor
Neon-Installaties en Lichtbakken**

Verlichtings-armaturen, Louvres, enz.

HARINGVLIET 68 ROTTERDAM TEL. 21676

H.H. INSTALLATEURS

Tot onze spijt konden wij ook dit jaar geen stand op de Jaarbeurs krijgen. Maar U weet het, wij zijn op het gebied van de Schrikdraad-Afrastering gespecialiseerd en leveren het allerbeste dat er is tegen de laagste prijzen. Er is veel belangstelling voor onze **Nijbo Dubbele-Paddestoel-Isolator** en **Nijbo-Batterij-Beveiliging**. Vraagt onze gratis adviezen, alsmede verspreidings-circulaire.

Wij leveren: Nervus - Stod - Afo - Philips - Koltec - Blessing Etra en Wolsey toestellen.

**Fa. NIJBOER, ARNHEM
DE SCHRIKDRAAD SPECIALIST**
Veldstraat 12 (bij de molen) Telefoon 23180

Trüb Täuber & Co.
Zürich

Registreerinstrumenten
voor alle doeleinden

N.V.

E.M. ELECTROSTOOM

Postbus 301, ROTTERDAM, Telefoon 82720

U bezoekt natuurlijk

STAND 1204

op de 1e Verdieping van het vaste Jaar-beursgebouw, Vredenburg te Utrecht.

Wij exposeren attractieve artikelen en kunnen ondanks schaarste, interessante aanbiedingen doen.

**Electrotechnische Groothandel,
P. HOLTRING**
Korte Spaarne 23-25, HAARLEM

VOORJAARSBEURS UTRECHT
HAL(S) - STANDS 40-41

Installatie-materiaal:

Wilhelm Gierslepen - Radevormwald
Pors. zekeringmateriaal (Dz. patronen, schroefstoppen (L-patronen), passchroeven, koppen, zekeringhouders, passchroefleutels)

Karl Jautz - Plochingen
Signaallampen in diverse uitvoeringen.
Signaal-armaturen - Nummerborden

Muckenaupt & Nusselt G.m.b.H.
Wuppertal/Wichlinghausen
Snoeren en koorden voor zwakstroom

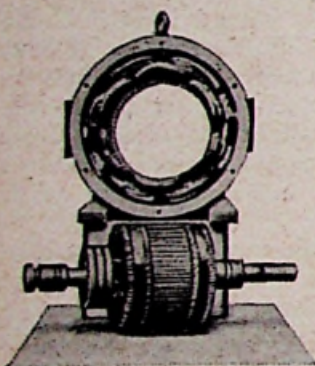
Akt. Ges. VULKAN - KÖLN a. Rhein
Lichtmasten en armaturen voor straat- en terreinverlichting

Wagner & Co. - Wuppertal/Oberbarmen
Isolatieband, kabelband, jaconetband

Willhelmswerk - Wuppertal/Vohwinkel
Telefoonmateriaal, kabelgarnituren, aansluitkasten, verdeler-rekken, onderdelen naar tekening of model

Isolectra-Rotterdam

Telefoon 21837 - Postbus 588 - Molstraat 2 (Blaak)

**Electro-
Technische
Herstelplaats
SJERP &
JONGENEEL**

DEN HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280

N.V. ING. BUREAU FROWIJN & C°
DEN HAAG APELDOORN

ALWA

Electrisch verwarmde Sigarendroogkasten voor Huishoudelijk gebruik. In verschillende uitvoeringen reeds vanaf f 26.00.

SCHIMMEL

BUSSUM

OOSTERPAD 46

Fabriek van
Speciale Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM C.
Keizersgr. 692,
Tel.: K2900-31466

Toneel-, Openluchttheater-, Wagenspel-, Expositie-, Foto-atelier-, Etalage-, Terrein- en Gevelverlichting.

Weerstand en kleurfilter materiaal.

VERKOOP, VRAAGT CATALOGUS! VERHUUR

ELECTROMOTOREN

Inkoop - Verkoop - Verhuur
Ruil

alleen de betere soorten:
Reparatie, Wikkelen, Revisie,
Ombouw,

alleen kwaliteitswerk.
Voor Twente en Gelderse
Achterhoek reeds lang een
bekend en vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „JULO“
Waldeckstraat 22, ENSCHEDE, Tel. 4075

NIEAF

UTRECHT

**ELECTRISCHE
MEETINSTRUMENTEN**

GISO-LAMPEN

stijgen. Naar de oorzaak wordt dikwijls niet gevraagd, slechts enkele ingewijden kunnen, wanneer zij zich hiervoor interesseren, achter het complex van oorzaken komen, die tot de débacle hebben geleid. De grote massa trekt er geen lering uit en gaat rustig verder zijns weegs, om eerst zelf aan de lijve te ondervinden, wat anderen reeds ervaren hebben en waarvoor zij zich hadden kunnen hoeden.

Laten we ons bezinnen voor het te laat is en bezielde zijn van het nodige optimisme op de ingeslagen weg voort te gaan, doch laten we tegelijkertijd onze aandacht verscherpen, dat zal in de toekomst meer dan noodzakelijk blijken, willen we zelf niet met de realiteit geconfronteerd worden.

Realiteit is werkelijkheid, en wie met beide benen op de grond staat en de werkelijkheid betracht, zal nu en in de toekomst een grote voorsprong hebben.

(Einde mededelingen)

CISTOFA

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

OFFICIELE MEDEDELINGEN

Schorsing

Krachtens beslissing van de Berechtings Commissie is de firma Bruins Visscher N.V., te Groningen tot nader aankondiging geschorst als ingeschrevene bij Cistofa op grond van artikel 29 sub 3 van het Statuut.

Prijswijzigingen

De F.A.M. heeft met ingang van 1 Maart jl. haar prijzen als volgt gewijzigd:

Handmodel H.S. 165	f 120,—
Sledemodel A.S. (bruin)	„ 130,—
Sledemodel A.S. (wit)	„ 140,—
Sledemodel R. S.	„ 158,—
Sledemodel D.S.	„ 168,—

Met ingang van 21 Maart jl. heeft de Meterfabriek de brutoprijzen van haar Excelsior stofzuigers als volgt vastgesteld:

Type 6 000 met 7 hulpstukken	f 177,50
„ 4 000 „ 7 „	„ 159,—
„ 907 „ 5 „	„ 132,50
„ 907 „ 3 „	„ 117,50

De firma Ritsema deelt ons mede, dat zij met ingang van 24 Maart jl. de brutoprijs van haar sledemodel type KS/M heeft verhoogd tot f 165,— inclusief scharnierzuigmond.

Van Fridor ontvingen wij bericht, dat zij met ingang van 1 Maart 1951 de prijs van haar stofzuiger type Fridor 50 heeft verhoogd tot f 167,—.

Miele stofzuigers

Volledigheidshalve wordt aan aangeslotenen van Cistofa bekend gemaakt, dat het kopen van Miele stofzuigers uitsluitend is toegestaan van grossiers, die bij Cistofa zijn aangesloten, zoals deze in dit blad zijn gepubliceerd.

Uitvoerende commissie.

Niet praten...

...maar doen!

Iedereen kent deze uitdrukking; helaas moet worden geconstateerd, dat niet iedereen zich hieraan houdt. Niet alleen in Cistofa verband is dit het geval, het is op elk gebied merkbaar en het is dus niet vreemd, dat dit ons op een gegeven moment tot nadenken stemde, waarbij wij ons afvroegen: waarom heeft men ons dit of dat niet gezegd of geschreven?

Herhaalde malen hebben wij u er in dit blad reeds op gewezen, dat wij zeer erkentelijk zijn voor gezonde critiek en dat wij eveneens gaarne gerechtvaardigde wensen en verlangens horen, opdat we daar t.z.t. rekening mede kunnen houden. Ook komt het voor, dat een enkeling, naar aanleiding van een stukje dat wij schrijven de pen opneemt om ons mede te delen, dat hij er niet geheel mee accoord kan gaan, terwijl hij dan meteen zijn zienswijze over het onderhavige geval geeft.

Het zou veel prettiger zijn natuurlijk, wanneer verscheidenen blijf van medeleven zouden geven door rechtstreeks hun verlangens kenbaar te maken, in plaats van af te wachten tot er iets geschreven wordt, om zich dan eindelijk gedrongen te voelen hun mening te uiten. In zekere zin loopt men dan achter de feiten aan.

Wat wij u ook vriendelijk willen verzoeken is om ons, wanneer het klachten betreft, concrete feiten voor te leggen en geen vermoedens. Slechts wanneer dit uitermate moeilijk voor u is, schrijft u er dan even bij, dat het een vermoeden is. Dan zullen wij de zaak gaarne onderzoeken.

Meermalen hoort men beweringen, die men hoofdschuddend aanhoort en zich afvraagt, hoe men toch iets dergelijks kan zeggen, zonder zich eerst op de hoogte te hebben gesteld van de juiste feiten. Wanneer men dan een kort geformuleerde vraag stelt, die het doel treft, blijft deze „opmerker” het antwoord schuldig. Dat is vervelend, niet alleen voor degene, die de opmerking maakt, doch ook voor degene aan wiens adres de opmerking gericht is.

Laten we het spel goed en open spelen; beide punten zijn even belangrijk. Wij hebben u al vaak geschreven, dat wij uw volle medewerking nodig hebben om tot een goed resultaat te komen. Daarom: Speel het spel goed en werk volledig mee; speel het echter ook open, want daardoor komen we veel sneller tot ons doel en staan we prettiger tegenover elkaar.

Is er iets waaraan u twijfelt, vraag het even en wij zijn u gaarne met alle mogelijke inlichtingen van dienst.

Niet praten, maar doen! Zullen we dat afspreken? Vraag ons gerust, want op onze beurt willen wij u met alle plezier helpen.

Afdeling Detailhandel.

Wij exposeren de SAM Metalen Huishoudwasmachine

type 50 en 51 (voor directe verwarming met gas) op de Jaarbeurs te Utrecht in het

Belgisch Paviljoen op Vredenburg

Waar niet verkrijgbaar vraagt U rechtstreeks bij de Importrice:

Fa. Gebr. Knibbeler

Seeligsingel 1 - Breda - Tel. 9200 (K 1600)

HAZEMEYER

HENGELO

BESCHERMD SCHAKELMATERIAAL

Fabriek en Hoofdkantoor Hengelo
Tel: 2345 (5 lijnen)

Kantoor R'dam: Mathenesserlaan 201, Tel: 30634
Kantoor A'dem: Amstel 144, Tel: 35862

? Vraag en Aanbod !

Te koop:

een electr. install. bur.
annex radiozaak

Zonder vestigingsvergunning en diploma's onnodig te schrijven Br. nr. 1481

Open plaatsen

Electro-monteur,

24 jaar, R.K., rijbewijs A,
N.V. Philips' Verlichtingsdiploma,
dipl. V.E.V. Sterkstroom en
Installateur, zoekt een passende
betrekking

Br. nr. 1482

Electro-monteur,

diploma V.E.V., zag zich
gaarne geplaatst in passend
bedrijf

Leeftijd 27 jr., diploma
M.U.L.O. A

Br. nr. 1483

UW ADRES VOOR:

Stofzuiger-onderdelen

Wij leveren:

Stofzuigers, Slangen,
Waaiers, Zaigmonden,
Kogellagers, Houten Borstels,
Monturen, Koolborstels,
Koolborsteldoppen,
Klemborstels enz. enz.

*

Stofzuigergroothandel **J. BLEYÉ**
Bremhorstlaan 8, Wassenaar, Tel. 9866 (K 1751)

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag

Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

ILLUMINATIE **TONEEL**
LICHTFONTEINEN

- Hefboomsch. 3-4 plg. 60-100-200 A. (typ. 15)
- Buiszek. kasten 60-100-200 Amp. (typ. 25)
- Kabelinvoeren en huisaansluitkastjes
- Zekeringkasten 3 tot 30 coups div. types
- Raalkasten en omkeerschakelaars
- Kastebatterijen
- Grondkabelmoffen

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

N.V. HANDEL-MIJ.

»ELECTRO-METAAL«A. C. VAN RIJN - DEN HAAG
Plot Hoinstraat 102 - Telefoon 336144 - 321011

- Verdoelkasten, schakelkasten enz.
- Kastebatterijen.
- Vertegenw. E.M.F. Electro-motoren.
- Import Draad en Kabel.
- Vertegenw. van Wijk & Visser.
- Automatisch Schakelmateriaal.
- ElectriscH Huishoudelijke App.
- Alles op het gebied der
Electro-Technische Installatie-Materialen.

VRAAGT OFFERTE! KORTE LEVERTIJDEN!

- **Electrische Machines**
- **Lasomvormers**
- **Lastransformatoren enz.**

Terzake kundig en efficiënt repareren is een
kwestie van ervaring en vertrouwen.

J. MORELISSE

Electrotechnische fabriek - Anno 1918

Amsterdam, Spijkerkade 5, Tel. 60548-61279

E.C. op de Voorjaarsbeurs!
U kunt ons weer vinden in
Gebouw G
stands 54-56-58 (tel. 20545)
Terrein Croeselaan
U bent daar hartelijk welkom
en zoals steeds is er weer een
heleboel te zien.

**N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ
ELECTROCENTRUM**

Amsterdam - Arnhem - Eindhoven
Leeuwarden - Roosendaal
Rotterdam - Zwolle

Electro Radio Mercur
reclame werkt!

RONETTE KRISTAL MICROFOON
TYPE G. 310 EN TYPE G. 310 D.

De RONETTE Microfoon G. 310 C. in verchroomd metalen huis, behoudt onder alle weersomstandigheden zijn fraai uiterlijk en is door de robuuste constructie uitermate geschikt voor buitenwerk. Thans ook leverbaar als Type G. 310 D., in geheel chroom uitvoering met ingebouwde schakelaar en 3,5 meter dubbeladerig afgeschermd kabel. Hierdoor is het mogelijk een versterker met driepolige hoogohmige microfooningang te voorzien van een kwaliteitsmicrofoon tegen redelijke prijs.

DE TECHNISCHE GEGEVENS ZIJN:

Uitvoering huis: gegoten metalen kop en scharnierstuk;

Kleur: geheel zwaar verchroomd;
Standaard: draad 27 gangen per inch;
Gevoeligheid: 2,5 mV/u Bar of -52 dB;
Karakteristiek: van 30-12.000 Herz \pm 4 dB;

Belastingsweerstand: gunstige waarde 5 Megohm;
Aansluiting: Type G. 310 C.: normale plug KPM k

Type G. 310 D.: aan 3-polige stekker of plug KPM k;
Schakelaar: Type G. 310 D.: in het scharnierstuk opgenomen.

BRUTO PRIJS: TYPE G. 310 C. f 35.—
TYPE G. 310 D. f 45.—

RONETTE ARTIKELN GENIETEN VOLLEDIGE
GARANTIE

PIÉZO ELECTRISCHE INDUSTRIE - AMSTERDAM

Sinds 1910

vindt U

Service en Vertrouwen

bij de

„TECHNISCHE” N.V.

Electrotechnische Groothandel

De Const. Rebecquestraat 96-102,
’S-GRAVENHAGE - Telefoon 330005

Isolatiematerialen*voor de Electrotechniek:*

UIT
VOORRAAD
LEVERBAAR

MICA,
MICANIET,
PERTINAX,
HARDLINNEN

B. E. M. WientjesTechnische
Agenturen
en Groothandel

Binnenkant 26 - Amsterdam-C. - Tel. 47990

W. SCHUURMAN N.V.

Telefoon 2044 en 5104 — ALKMAAR

„Hoover”

WASMACHINES

en STOFZUIGERS

Levering uitsluitend in Noordelijk
Noord-Holland.

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.

Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cos φ - en freq. meters.
Draaiveld-richting-aanwijzers.

Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.

Krukinductoren.

Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - DordrechtWij leveren U alles
op het gebied van**VERLICHTING**

zoals: Wandlichten,
Tafellampjes, Bedlaes-
lampen enz.

Keuze uit minstens
12 modellen Lees-
lampen. Verder Rook-
tafels, Handwerkbak-
jes, Theelieden enz.

Vraagt prijzen en
monsters.

Het adres voor groothand. en kleinhandel:
DRACHTEN (Friesland). Telefoon 2206

Kan kleinbedrijf nieuwbouw zelf financieren?

(vervolg hoofdartikel).

Ook houde men er rekening mede, dat slechts goedgekeurde. bouwkosten worden gefinancierd. Dat wil zeggen, dat alle bouwkosten, welke naar het oordeel der wederopbouworganen niet strikt noodzakelijk zijn voor de herbouw van het verloren gegane in zijn oude omvang en in de meest sobere uitvoering, voor rekening komen van de opdrachtgever van het bouwwerk. In zeer veel gevallen, waarin men hiermede geen rekening houdt, is dit een bron van het in financieel opzicht tegenvallen van de herbouw! En dit betekent verhoging van de kans op liquiditeitsmoeilijkheden voor de betrokken middenstander.

De ervaring leert, dat bovenbedoelde papieren voorbereiding een bron is van veel ellende, tijd- en geldverlies. Men heeft met veel overheidsorganen of verschillende afdelingen daarvan te maken en heeft soms een onvoldoende inzicht in de vaak ingewikkelde procedures, die gevolgd moeten worden. Ook leggen sommigen een merkwaardige lichtvaardigheid aan de dag bij het beoordelen van de lasten, welke zij door de bouw voor de toekomst op hun bedrijf leggen. (Wordt vervolgd).

ELECTRO RADIO MERCUUR

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT

met de mededelingen van:

Vakgroep Electrotechnisch Ambacht
Mauritskade 45, 's Gravenhage - Tel. 01700-110585

Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs
Mauritskade 45, 's Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers
Mauritskade 45, 's Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel
Keizersgracht 643, Amsterdam-C., Tel. 02900-34002

In Engeland heeft een onderzoek plaats gevonden voor het gebruik van plastic in plaats van rubber als bedekking van kabels. Een bedekking met polyvinylchloride alleen, of met een mengsel van dit materiaal en van polyethyleen, bleek goed te voldoen aan de gepubliceerde Amerikaanse normalisatievoorschriften.

West-Friesland als voorbeeld

Wat samenwerking vermag

Het is niet voor het eerst dat wij wijzen op de besliste noodzaak van effectieve samenwerking van de middenstand. Integendeel, we hebben er ettelijke malen over geschreven.

Dat we er nog eens op terugkomen vindt zijn oorzaak in de nieuwe Economische Publicatie van de Nederlandsche Middenstandsbank N.V.: *leringen wekken, voorbeelden trekken.*

Van deze publicatie kan met het volste recht gezegd worden: die moet nu werkelijk iedere middenstander lezen; ook al komt ons eigen vak er niet direct in voor. Wat bij bakkers, drogisten en kruideniers mogelijk is, moet bij ons evenzeer mogelijk zijn - *als er slechts een begin gemaakt wordt!* Wie leest wat daar in West-Friesland, Slogteren en Den Haag bereikt is, vraagt zich alleen maar af, waarom hebben wij dit nog niet? Zien wij de noodzaak nog niet voldoende in, durven we niet?

Lees deze brochure en... volg ze na op de gepaste en geëigende wijze! Theorie is er genoeg gepleegd; laten we eens tot daden komen.

MEDEDELINGEN VAN DE
NEDERLANDSE
ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS
ORGANISATIE

DE TIJD HEEFT VLEUGELS

Ongemerkt snelt de tijd verder en het gaat vlugger dan wij ons realiseren. Alleen wanneer wij op bepaalde momenten met de werkelijkheid geconfronteerd worden, beseffen wij pas goed hoe de tijd gegaan is. Eerst dan voelen we aan den lijve of hetgeen we hebben gedaan of... nage-laten, juist is geweest of niet, en hieraan zit onverbreekelijk verbonden, dat wanneer het niet juist is geweest, wij het niet over kunnen doen, omdat wij de klok nu eenmaal niet terug kunnen zetten. Dit heeft voor menigeen ernstige, om nog maar niet te spreken van fatale, gevolgen gehad.

Vanaf deze plaats hebben wij u reeds diverse malen opgeroepen toch het belang in te zien van een juiste en gezonde organisatie, waaraan eigenlijk geen branchegenoot mag ontbreken. Velen hebben aan deze oproep gehoor gegeven en verreweg de meesten hiervan omdat zij van de noodzaak overtuigd waren.

Er is echter een groot aantal, dat nog

steeds niets gedaan heeft en zich afzijdig heeft gehouden, misschien wel met de gedachte „dat het toch wel zou gaan”.

Zowel zij die zich aansloten, als zij die dit niet hebben gedaan, zullen t.z.t. bemerken, of zij juist hebben gehandeld of niet. Bedenk alleen wel, dat het dan te laat zal zijn om het nog eens over te doen. Dan zal de klap gevallen zijn, die onherstelbaar zal blijken. Dit zou natuurlijk eventueel een geneesmiddel kunnen zijn, om dan uiteindelijk tot de juiste samenwerking te geraken, maar waarom moet het zover komen? Waarom moeten we eerst het dieptepunt hebben bereikt om daadwerkelijk aan de vooruitgang te werken? Nodig is dit niet, wanneer we ons slechts even tot nadenken zetten.

Verscheidene malen is er in dit blad vermeld wat er al zo gedaan moet worden voor een juiste belangenbehartiging. U is eveneens volledig op de hoogte gesteld van het doel en streven van de P.B.O., de Publiekrechtelijke Bedrijfs Organisatie, waarbij nog komt de mededeling van de regering -het besluit, liever gezegd- dat de Vakgroepen met 3 jaar zouden verdwijnen. Voor dit feit staan we thans volgend jaar en in die periode hebben de branchegenoten de gelegenheid gehad initiatief te ontplooiën, hun lot in eigen handen te nemen en te komen tot een

hechte organisatie, die volkomen voor haar taak berekend is.

In tegenstelling tot het z.g. gedwongene, staat nu dus de vrijheid. Wat is vrijheid? Iets moois, doch eveneens iets betrekkelijks. Wij zijn vrije mensen, levend in een vrij land, doch we hebben toch een groot aantal wetten, bepalingen en voorschriften, waaraan we ons te houden hebben. Ieder normaal denkend mens zal de noodzaak daarvan inzien, maar hier blijkt onomstotelijk uit, dat ook vrijheid betrekkelijk is.

Laten we deze vrijheid dus een beperkte vrijheid noemen, dan *nog* is het thans aan u het waardevolle van deze beperkte vrijheid in te zien en dat u zelf in staat is datgene te doen, dat voor het voortbestaan van alle branchegenoten een noodzaak is. De tijd snelt verder, niemand kan hem tegenhouden. Doe thans onverwijld wat voor het moment en voor de toekomst absoluut noodzakelijk is, stel uw belangen veilig door middel van een hechte organisatie.

Welke organisatie en waarom, mogen wij voldoende bij u bekend achten. Iedere electro-winkelier sluit zich aan bij de specialisten organisatie, de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie, N.E.W.O. Geef u op bij de afdelingsbestuursleden of rechtstreeks bij de administratie: Keizersgracht 606 te Amsterdam-C.

Hoe staat het met uw omzet? Goed, middelmatig, slecht? De omzetstatistiek vertelt het u!
Geef u op voor deelname aan het Economisch Instituut voor de Middenstand,
Koninginnegracht 53 te 's Gravenhage.

Meer dan ooit

zal een bezoek
aan onze stand **1222**
op de 1e etage
van het Jaarbeursgebouw
voor U lonend zijn.

Electrotechnische Groothandel

MAX GOUDEKET & Co.
AMSTERDAM

ZEIST

DE LA REYLAAN 37-39

Telefoon 3455 (K 3404)

**Electrische verwarmingselementen voor huis-
houdelijk en industrieel gebruik**
Gelijkrichters - Transformatoren
Weerstanden
en tal van electro-technische artikelen

*Wij zullen het zeer op prijs stellen, indien U onze jaarbeursstand met een
bezoek wilt vereeren.* **VREDENBURG 1e VERDIEPING; No. 1202**

NIKO

*Raadgevend Ingenieur, Architect,
Aannemer, Installateur. Zij allen
prefereren NIKO-materiaal.*

Zij hebben door de ervaring geleerd dat

perfect is.

7

de Zwitserse

Universal-Cyklon

*is de ideale combinatie van twee voortreffelijke keuken-
machines.*

● als **SNELMENGMACHINE** worden alle soorten levensmiddelen, met behoud van het vitaminegehalte en de voedingswaarde, in een glazen mengbeker met roestvrije stalen messen in een minimum van tijd gesneden, geroerd, geklopt, gemalen, gehakt, gekneed, geklutst enz.

- als **KOFFIEMOLEN** maakt de machine de koffie op snelle wijze tot de gewenste fijnheid zonder verlies van de aroma.
- complete combinatie, incl. receptenboek van 95 blz. voor het bereiden van dranken, sauzen, soepen, salades, groenten, pudding, gebak enz.

fl. 195.-

HEYBROEK - ZÉLANDER N.V.

AMSTERDAM - ROTTERDAM - 'S-GRAVENHAGE - AMERSFOORT - BREDA
DEVENTER - GRONINGEN - HAARLEM - HILVERSUM - NIJMEGEN - UTRECHT

NIKO Schakelmateriaal

voor inbouw en opbouw, in bruin en wit isoliet, grote voorraad!

N.V. **HARTELUST'S** Ijzerhandel
afd. ELECTRO TECHNISCHE GROOTHANDEL
LEEUWARDEN — GRONINGEN

J.E. STORK

VENTILATOREN

de Beste

DEN HAAG

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

Publiciteit in Electro Radio Mercur

is een goede investering die rente afwerpt!